

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אלכסנדרה קרא

המאשימה

נגד

1. לידור דנינו

ע"י ב"כ עו"ד ענת נוי פרי

2. ליזה דרמר - עניינה הסתיים

3. קלינה שורץ

ע"י ב"כ עו"ד גיל פרידמן ועו"ד יגאל דנינו

הנאשמות

הכרעת דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. כנגד הנאשמות הוגש כתב אישום המייחס לנאשמת 1 ריבוי עבירות פגיעה בפרטיות לפי סעיפים 2(7), 2(8), 2(9) ו-2(10) בצרוף סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א – 1981 (להלן: "חוק הגנת פרטיות" או "החוק"), ולנאשמות 2 ו-3 ריבוי עבירות פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2(9) בצרוף סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות. עניינה של הנאשמת 2 (להלן: "ליזה") הסתיים זה מכבר במסגרת הליך גישור.

בהתאם לעובדות כתב האישום, המרכז הרפואי "שבע עיניים בנגב" בבאר שבע מעניק שירותי רפואה פרטית במגוון תחומי התמחות שונים (להלן: "המרפאה"). כחלק משירותיה, מעניקה המרפאה שירותים הנוגעים להפסקת הריון, לרבות ביצוע ניתוחי הפלה בהתאם לחוק.

עמותת "הידברות – ארגון לקירוב לבבות" (להלן: "העמותה"), שמשרדיה בפתח תקווה, רשומה ברשם העמותות ומהווה תאגיד על פי חוק העמותות. העמותה מפעילה את מחלקת אמ"א – ראשי תיבות של המילים "אמא מצילה אותי" (להלן: "אמ"א"). העמותה עוסקת בסיוע, ייעוץ והכוונה לנשים למניעת הפסקת הריון והפלה, זאת מתוך מניעים אידיאולוגיים ודתיים.

בין השנים 2015-2017, עבדה נאשמת 1 במרפאה בתפקיד מזכירה רפואית, אשר חלק מתפקידה היה תיאום תורים לוועדה להפסקת הריון (להלן: "הוועדה") וכן תורים לביצוע ניתוחי הפלה. מתוקף תפקידה, חלו על נאשמת 1 חובות סודיות בהתאם לסעיף 19 לחוק זכויות החולה, תשנ"ו – 1996 (להלן: "חוק זכויות החולה"), על פיו נאסר עליה למסור לגורמים בלתי מורשים מידע הנוגע למטופלות שהגיעו אליה תוך כדי מילוי תפקידה או

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

במהלך עבודתה. כך התחייבה הנאשמת 1 במסגרת הסכם העסקתה במרפאה, עליו חתמה ביום 25.11.2015, לשמור על סודיות המידע האישי של המטופלות ולא למסרו לכל גורם בלתי מורשה. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, במסגרת עבודתה במרפאה, היו לנאשמת 1 נגישות וקשר ישיר ובלתי אמצעי למידע אישי רפואי אודות מטופלות המרפאה שביקשו לקבל טיפול ושרות בדבר הפסקת הריון, מידע אשר כלל את הפרטים הבאים: שם מלא; מספר תעודת זהות; מספר טלפון; תאריך לידה; סיבת הבקשה להפסקת הריון; מועד פגישת הוועדה; המועד המתוכנן לביצוע ההפלה; שם הרופא המטפל (להלן: "הפרטים האישיים").

ליזה החלה לעבוד בעמותה במהלך שנת 2013, ובשנת 2015 החלה לעבוד במשרדי אמ"א, ואילו הנאשמת 3 החלה לעבוד בעמותה במהלך שנת 2014 ובמהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום שימשה כמנהלת אמ"א. במסגרת עבודתן פעלו ליזה והנאשמת 3 לתת סיוע לנשים בהריון ולנסות להניא אותן מהפסקת הריון וביצוע הפלות.

- ביום 23.6.2016 או בסמוך לכך, יצרה הנאשמת 1 קשר טלפוני עם משרדי אמ"א בעמותה (להלן: "השיחה הראשונה") ושוחחה עם הנאשמת 3. נאשמת 1 הציגה את עצמה בפני הנאשמת 3 וסיפרה כי היא עובדת במרפאה המבצעת הפלות וכי היא מעוניינת למסור פרטים אודות מטופלות במרפאה המיועדות לבצע הפלה (קבוצת המטופלות שפרטיהן הועברו על ידי הנאשמת 1 לידיעת הנאשמות 2 ו-3, תקרא להלן: "המתלוננות", זאת כקבוצה מובחנת ביחס לכל מטופלות המרפאה בנושא הפסקת הריון והפלה). בתחילת השיחה הראשונה, ולאחר ששמעה על עיסוקה של הנאשמת 1, העבירה הנאשמת 3 את השיחה אל ליזה אשר עבדה באותה עת במשרדי אמ"א. הנאשמת 1 סיפרה לליזה, על עיסוקה ובהמשך אותה שיחה העבירה אליה פרטים אישיים בנוגע למטופלת במרפאה בשם ש.י.א, כל זאת ללא ידיעתה או הסכמתה של ש.י.א וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה.

הנאשמת 1 וליזה סיכמו ביניהן על העברת הפרטים האישיים האמורים במטרה שנציגת משרדי אמ"א תיצור קשר עם ש.י.א בניסיון להניא אותה מביצוע הפלה. עוד במהלך השיחה הראשונה, ביקשה הנאשמת 1 מליזה ומהנאשמת 3 להישאר חסויה ושפרטיה לא ייוודעו לאיש, בעיקר לא במקום עבודתה במרפאה. בהמשך לשיחה הראשונה, העבירה ליזה את הפרטים האישיים של ש.י.א לנאשמת 3, כל זאת ביודעין שמסירת הפרטים האישיים כאמור היא ללא ידיעתה או הסכמתה של המטופלת וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה, והכל על מנת שנאשמת 3 תיצור קשר טלפוני עם ש.י.א בכדי להניא אותה מביצוע הפלה. בהמשך אותו יום, 23.6.2016 או בסמוך לכך, ובעקבות קבלת הפרטים האישיים מליזה, שוחחה הנאשמת 3 בטלפון עם המטופלת ש.י.א, שלחה לה מספר הודעות טקסט וניסתה להניא אותה מביצוע הפלה.

- ביום 27.6.2016 או בסמוך לכך, יצרה הנאשמת 1 קשר טלפוני עם ליזה (להלן: "השיחה השנייה"). במסגרת השיחה ובהמשך לסיכום הדברים שהיה במהלך השיחה הראשונה, העבירה הנאשמת 1 לליזה פרטים אישיים אודות המטופלת מ.ז המיועדת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

לבצע הפלה במרפאה, במטרה שליזה תיצור קשר עם מ.ז. בכדי להניא אותה מביצוע הפלה, וזאת ללא ידיעתה והסכמתה של מ.ז. וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה. למחרת, בעקבות העברת הפרטים האישיים כאמור על ידי נאשמת 1, העבירה ליזה אל הנאשמת 3 את הפרטים האישיים של מ.ז. לגביהם שוחחה בשיחה השנייה עם הנאשמת 1, וזאת ביודעין שמסירת הפרטים האישיים כאמור היא ללא ידיעתה והסכמתה של המטופלת וללא כל אישור גורם מוסמך במרפאה, והכל על מנת שהנאשמת 3 תיצור קשר טלפוני עם מ.ז. בכדי להניא אותה מביצוע הפלה. בהמשך אותו יום, שוחחה הנאשמת 3 בטלפון עם מ.ז. וניסתה להניא אותה מביצוע הפלה.

- ביום 30.6.2016 או בסמוך לכך, יצרה הנאשמת 1 קשר טלפוני עם ליזה (להלן: **"השיחה השלישית"**). במסגרת שיחה זו ובהמשך לסיכום הדברים במהלך השיחה הראשונה, העבירה הנאשמת 1 לליזה פרטים אישיים אודות המטופלת ל.א. המיועדת לבצע הפלה במרפאה, במטרה שליזה תיצור קשר עם ל.א. בכדי להניא אותה מביצוע הפלה, וזאת ללא ידיעתה והסכמתה של המטופלת וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה. בהמשך אותו יום, העבירה ליזה לנאשמת 3 את הפרטים האישיים של ל.א. לגביהם שוחחה עם נאשמת 1, וזאת ביודעין שמסירת הפרטים האישיים כאמור היא ללא ידיעתה והסכמתה של ל.א. וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה, והכל על מנת שנאשמת 3 תיצור קשר טלפוני עם המטופלת בכדי להניא אותה מביצוע הפלה. בהמשך אותו יום או בסמוך לכך, שוחחה הנאשמת 3 עם המטופלת ל.א. טלפונית וניסתה להניא אותה מביצוע הפלה.

- ביום 4.7.2016 או בסמוך לכך, יצרה נאשמת 1 קשר עם ליזה (להלן: **"השיחה הרביעית"**). במסגרת שיחה זו העבירה הנאשמת 1 לליזה פרטים אישיים אודות המטופלת מ.ק. במטרה שליזה תיצור קשר עם מ.ק. בכדי להניא אותה מביצוע הפלה וזאת ללא ידיעתה והסכמתה של מ.ק. וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה. בהמשך אותו יום, העבירה ליזה לנאשמת 3 את הפרטים האישיים הנוגעים למ.ק. לגביהם שוחחה בשיחה הרביעית עם נאשמת 1, וזאת ביודעין שמסירת הפרטים האישיים כאמור היא ללא ידיעתה והסכמתה של מ.ק. וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה, והכל על מנת שנאשמת 3 תיצור קשר טלפוני עם מ.ק. בכדי להניא אותה מביצוע הפלה. בהמשך אותו יום או בסמוך לכך, ניסתה הנאשמת 3 ליצור קשר טלפוני עם מ.ק. ללא הצלחה.

- ביום 14.7.2016 או בסמוך לכך, יצרה נאשמת 1 קשר עם ליזה (להלן: **"השיחה החמישית"**). במסגרת שיחה זו, העבירה הנאשמת 1 לליזה פרטים אישיים אודות המטופלת ל.כ. המיועדת לבצע הפלה במרפאה, במטרה שליזה תיצור קשר עם ל.כ. בכדי להניא אותה מביצוע הפלה, וזאת ללא ידיעתה והסכמתה של ל.כ. וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה. בהמשך אותו יום, העבירה ליזה לנאשמת 3 את הפרטים האישיים הנוגעים לל.כ. לגביהם שוחחה בשיחה החמישית עם נאשמת 1, וזאת ביודעין שמסירת הפרטים האישיים כאמור היא ללא ידיעתה והסכמתה של ל.כ. וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה והכל על מנת שנאשמת 3 תיצור קשר טלפוני עם ל.כ. בכדי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59680-03-18 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

להניא אותה מביצוע הפלה. בהמשך אותו יום או בסמוך לכך, שוחחה הנאשמת 3 טלפונית עם ל.כ וניסתה להניא אותה מביצוע הפלה.

- ביום 26.7.2016 או בסמוך לכך, יצרה ליזה קשר עם הנאשמת 1 (להלן: "השיחה השישית"). במסגרת שיחה זו, העבירה הנאשמת 1 לליזה פרטים אישיים אודות המטופלת ש.ג המיועדת לבצע הפלה במרפאה, זאת ביודעין כי מסירת הפרטים האישיים כאמור היא ללא ידיעתה והסכמתה של ש.ג וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה, והכל על מנת שנאשמת 3 תיצור קשר עם ש.ג בכדי להניא אותה מביצוע הפלה. בהמשך אותו יום או בסמוך לכך, העבירה ליזה לנאשמת 3 את הפרטים האישיים הנוגעים לש.ג, לגביה שוחחה בשיחה השישית עם הנאשמת 1, זאת ביודעין שמסירת הפרטים האישיים כאמור היא ללא ידיעתה או הסכמתה של ש.ג וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה, והכל על מנת שנאשמת 3 תיצור קשר טלפוני עם ש.ג בכדי להניא אותה מביצוע הפלה. בהמשך אותו יום או בסמוך לכך, שוחחה הנאשמת 3 טלפונית עם ש.ג וניסתה להניא אותה מביצוע הפלה.

- ביום 28.7.2016 או בסמוך לכך, יצרה נאשמת 1 קשר עם ליזה (להלן: "השיחה השביעית"). במסגרת שיחה זו, העבירה נאשמת 1 לליזה פרטים אישיים אודות המטופלות ת.א ו-ט.פ המיועדות לבצע הפלה במרפאה וזאת במטרה שליזה תיצור עמן קשר בכדי להניא אותן מביצוע הפלה, ללא ידיעתן והסכמתן וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה. בהמשך אותו יום או בסמוך לכך, העבירה ליזה לנאשמת 3 את הפרטים האישיים של ת.א ו-ט.פ, לגביהן שוחחה בשיחה השביעית עם נאשמת 1 וזאת ביודעין שמסירת הפרטים האישיים כאמור היא ללא ידיעתן והסכמתן של המטופלות וללא כל אישור מגורם מוסמך במרפאה, והכל על מנת שנאשמת 3 תיצור עמן קשר בכדי להניא אותן מביצוע הפלה. באותו יום או בסמוך לכך, שוחחה הנאשמת 3 טלפונית עם ת.א ו-ט.פ וניסתה להניא אותן מביצוע הפלה.

2. **במענה לכתב האישום**, כפרו הנאשמות בחלק מהעובדות המיוחסות להן וכן טענו טענות משפטיות אשר לאשמתן הפלילית. לפיכך, נשמעו ראיות.

הנאשמת 1 אישרה בתגובתה לכתב האישום, כי עבדה כמזכירה רפואית במרפאה וכי במסגרת תפקידה עסקה בקביעת תורים לוועדה להפסקת הריון ותורים לביצוע הפלה. בנוסף, אישרה ידיעה כללית לגבי העמותה. לגבי חובת הסודיות שחלה עליה, טענה כי לא קראה את חוק הגנת החולה וכן את חוזה העסקתה עליו חתמה תחת לחץ זמנים ומבלי שקראה אותו, מספר חודשים לאחר שהחלה לעבוד במרפאה. בנוסף, טענה כי אינה מכירה את דיני הגנת הפרטיות, לא ידעה כי פעלה באופן המבסס עבירה פלילית, ואינה זוכרת השתתפות בתדריך המתייחס לחובת סודיות, למעט הנחיה ספציפית להפוך את המסמכים שמניחות מטופלות על דלפק הקבלה. עוד הוסיפה, כי בעת בירור שנערך לה עם מנהל המרפאה, במהלכו ציינה שפעלה ללא ידיעה שמדובר בעבירה על החוק, השיב לה המנהל שיש לחדד את הנהלים של שמירת הסודיות. לצד זאת, טענה כי ידעה שהיא פועלת בניגוד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

לאינטרסים הכלכליים של מעסיקה. כמו כן, טענה כי שמות המטופלות היו רשומים על גבי קלסרים שמוקמו במזכירות, ללא כל הסתרה ובאופן גלוי לכל המבקרים. לגבי הרקע לאירועים, טענה הנאשמת 1 כי המרפאה פעלה ברשלנות ולא עמדה בתנאי החוק בכל הקשור לניהול וועדה להפסקת הריון, דוגמת הכשלים הבאים: מחסור בנציגי הוועדה והודעה למטופלות כי עליהן להיות בצום על מנת להכניסן לחדר הניתוח, זאת עוד בטרם קבלת אישור הוועדה; החתמת רופאים על טפסי הוועדה באופן רטרואקטיבי וללא השתתפותם בוועדה, אף חודשים לאחר ביצוע ההפלה; ציון על גבי טפסי הוועדה כי הסיבה לביצוע הפלה היא עובר מת כאשר בפועל העובר היה חי; שכנוע מטופלות מתלבטות ועוד. לאור התנהלות זו של המרפאה, טענה הנאשמת 1 כי נחשפה לסיפורים קשים ונוגעים ללב של מטופלות אשר שיתפו אותה בסיפוריהן ולחלקם נחשפה בעת ששמעה בכי מחדר הניתוחים. בנסיבות אלה, טענה כי חשפה את הקשיים שחוותה במסגרת תפקידה במרפאה בפני מדריכת כלות שליוותה אותה באותה העת לפני חתונתה. לטענתה, מדריכת הכלות נתנה לה את פרטי העמותה ושכנעה אותה להישאר לעבוד במרפאה ולעזור לנשים המטופלות בה.

הנאשמת 1 אישרה כי יצרה קשר עם העמותה ועם ליזה על מנת למסור לה פרטים של מטופלת אחת בלבד, אשר סיפורה נגע לליבה והיא החליטה לעזור לה. לטענתה, במהלך השיחה מסרה אך את שמה של המטופלת עם מספר הטלפון שלה וליזה אף הרגיעה אותה כי פרטים אלה מגיעים לעיתים מבני משפחה וחברים וחיזקה את ידיה. הנאשמת 1 אישרה כי בהמשך יצרה קשר מספר פעמים עם ליזה ומסרה לה שמות של מטופלות נוספות, מספרי טלפון ומועד הפלה הקבוע להן, וזאת על מנת שנציגת העמותה תיצור עמן קשר ותסביר להן אודות הזכויות והאפשרויות העומדות לרשותן כך שיוכלו לשקול את עמדתן, ולא כפי שנטען בכתב האישום. לגבי פעולות הנאשמת 3, טענה הנאשמת 1 כי הדבר אינו מצוי בידיעתה.

הנאשמת 3 אישרה כי החלה לעבוד בעמותה במהלך שנת 2014, במטרה לסייע לנשים בהריון בהתאם לצורכיהן. לדבריה, ביצעה שיחות טלפוניות לנשים שפרטיהן נמסרו לה מבלי שידעה כי הדבר נעשה ללא ידיעתן, אולם כפרה בתוכן השיחות המיוחס לה בכתב האישום. בנוסף, כפרה הנאשמת 3 בקיום הניסיון הקשור לשיחה הרביעית וכן בעריכת שיחות טלפון בעקבות השיחה החמישית.

הנאשמת 3 טענה כי עומדות לה מספר טענות הגנה: ראשית, כי מדובר ב"פגיעה שאין בה ממש"; שנית, כי יסודות העבירה אינן מתקיימות; שלישית, ולחילופין, כי פעלה בתום לב בשל אמונתה ותפיסת עולמה.

3. במהלך פרשת התביעה העידו העדים הבאים: אפרת חושן (להלן: "חושן") - הממונה על חקירות ברשות למשפט, טכנולוגיה ומידע (להלן: "רמו"ט"); אירה קונדרובה - חוקרת ברמו"ט; איתי חדד (להלן: "חדד") - מנהל המרפאה; ליזה שמש (להלן: "שמש") - מנהלת מחלקת תיאומי ניתוחים במרפאה אשר שימשה כראש הצוות של הנאשמת 1; ד"ר אהוד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

רז (להלן: "ד"ר רז") – רופא נשים אשר ביצע הליכי הפלה במרפאה; ליזה – הנאשמת 2; המתלוננות ש.א. ו- מ.ז. בנוסף, הוגשו בהסכמה ראיות שונות ובהן הראיות הבאות: הודעות הנאשמות; תיעוד של מספר פעולות חקירה; תיעוד שיחות טלפון שערכה הנאשמת 3 עם מתלוננות וכן שיחה שנערכה בין הנאשמת 1 לנאשמות 2 ו-3; מסמכים שונים כגון תכתובות דואר אלקטרוני; הודעת מתלוננת.

במהלך פרשת ההגנה העידו הנאשמות, וכן עדות ההגנה. מטעם הנאשמת 1 העידו העדות הבאות: אורטל אברמוב – עובדת אמ"א; מרינה פורטנוי (להלן: "פורטנוי") – מתאמת ניתוחים במרפאה; ענבר זיו (להלן: "זיו") – עובדת סוציאלית במרפאה. מטעם הנאשמת 3 העידו שתי עדות: שנדי לוי (להלן: "לוי") ומירב מזרחי (להלן: "מזרחי"), אשר תיעדו הליך של בקשה לביצוע הליך הפלה.

בנוסף, הוגשו בפרשת ההגנה ראיות שונות. ב"כ הנאשמת 1 הגישה מסמכים, לרבות המסמכים הבאים: חוזרי משרד הבריאות בסוגית הפלה; קטעי עיתונות לגבי תיק זה; הודעת המתלוננת ת.א.; טופס בקרה של משרד הבריאות; דו"חות חודשיים של ועדות להפסקת הריון במרפאה. ב"כ הנאשמת 3 הגיש ראיות, לרבות הראיות הבאות: הודעת המתלוננת ש.א.; הודעות ליזה ברמו"ט; סיכום המקרים שטופלו באמ"א בשנת 2017; תיעוד שיחה בין עדת ההגנה מזרחי לד"ר רז; תיעוד ועדה להפסקת הריון שנערכה לעדת ההגנה לוי; מכתבי תודה והוקרה לעמותה.

תמצית טיעוני הצדדים

סיכומי המאשימה

4. ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה את חשיבות הזכות לפרטיות הנגזרת מהזכות לכבוד האדם, והתייחסה לטענות ההגנה השונות אשר עלו בטיעוני ב"כ הנאשמות.

בעניינה של הנאשמת 1, טענה ב"כ המאשימה כדלקמן:

- הנאשמת 1 הודתה כי ביצעה את המעשים מתוך ידיעה שהיא פועלת בניגוד לאינטרסים הכלכליים של מעסיקה, אך טענה כי הסיבה היתה היחשפותה להתנהלות לא תקינה של המרפאה. לטענת ב"כ המאשימה, טיעון זה, שהפך את הנאשמת 1 למאשימה כנגד המרפאה, אינו יכול לדור בכפיפה אחת עם הגנת תום הלב. ביחס לרקע לביצוע המעשים, טענה ב"כ המאשימה כי ככל שהתנהלות המרפאה אכן היתה המניע של פעולת הנאשמת 1, הרי שעמדו בפניה אפשרויות רבות להתלונן במסגרת החוק ומבלי לבצע עבירה. בנוסף, טענה ב"כ המאשימה כי מדובר בגרסה כבושה כאשר בעת חקירתה ברמו"ט לא טענה הנאשמת 1 שהתנהלות המרפאה היא שהביאה אותה לביצוע המעשים ואף ביקשה שיבינו את זווית האמונה שלה. עוד הוסיפה ב"כ המאשימה כי הטענה לגבי התנהלות לא תקינה של המרפאה לא הוכחה על ידי ההגנה, אלא הוצגו עדויות לגבי מקרים בודדים בלבד, וכן כי בהתאם לראיות כמות ההפלות הכוללת במרפאה היתה נמוכה. בנוסף, הפנתה לעדות ד"ר רז לגבי התנהלותו. באופן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

דומה, טענה ב"כ המאשימה כי טיעונה של הנאשמת 1 לגבי תחושותיה הפנימיות בשל חשיפה למקרי בכי רבים, חרטה מצד מטופלות וחוסר רגישות של הוועדה – אף אינו מתיישב עם העדויות שנשמעו בבית המשפט. היבט נוסף אשר נטען במענה לכתב האישום ביחס להתנהלות המרפאה, לגבי הפעלת לחץ על מטופלות לבצע הפלה באופן מידי וכן התנהלות הנובעת ממניעים כלכליים, נסתר לטענת ב"כ המאשימה בעדויות שהוצגו בבית המשפט.

- ב"כ המאשימה טענה, בהקשר זה כי מאחר והרקע הנטען על ידי הנאשמת 1 בבית המשפט לא הוכח, הרי שגם לא ניתן לקבל את טענתה לגבי הגנה של חובה מוסרית או חברתית לביצוע המעשים, אותה יש לבחון רק לאחר הוכחת תום לב. בנוסף, טענה כי גם אם ימצא שהנאשמת 1 פעלה בתום לב סובייקטיבי, הרי שדרך פעולתה חרגה מתחום הסביר ופגעה במידה גדולה מזו שהייתה נחוצה לשם תיקון. לסיום סוגיה זו, הפנתה ב"כ המאשימה לסעיף 20(ג) לחוק הגנת הפרטיות הקובע חזקה כי המעשה בוצע שלא בתום לב אם הפר כללים או עקרונות של אתיקה מקצועית.

- ב"כ המאשימה טענה כי יש לדחות את טענת הנאשמת 1 בבית המשפט כי התכוונה להעביר אך ורק את שמה של מטופלת אחת שנגעה אל לבה וכי ליזה היא ששכנעה אותה למסור שמות של מטופלות נוספות. בהקשר זה הפנתה לכך שהדבר אינו עולה בקנה אחד עם דברי הנאשמת 1 בחקירותיה ברמו"ט, לכך שלא זכרה את פרטי אותה מטופלת, וכן לכך שהנאשמת 1 בעצמה טענה שפנתה לעמותה לאור המלצת מדריכת כלות, עדה אשר כלל לא זומנה על ידי ההגנה לעדות.

- הנאשמת 1 טענה כי לא ידעה שהיא פוגעת בפרטיות המתלוננות, לא הכירה את החוקים אשר חלו עליה במסגרת תפקידה וכן לא קראה את חוזה העסקתה בעת שחתמה עליו, חוזה בו מפורטות חובות סודיות החלות עליה במסגרת תפקידה במרפאה. לטענת ב"כ המאשימה, טיעונים אלה נסותרו בעדויות שנשמעו בבית המשפט ואף בהודעת הנאשמת 1 ברמו"ט. לצד זאת, על אף טענת הנאשמת 1 בתגובתה לכתב האישום, כי חدد אמר לה שיש לחדד את נהלי שמירת הסודיות, הוא לא נשאל על כך שאלה כלשהי בחקירתו הנגדית בבית המשפט.

בעניינה של הנאשמת 3, טענה ב"כ המאשימה כדלקמן:

- הנאשמת 3 הודתה בביצוע שיחות טלפון לחלק מהמתלוננות, אולם טענה כי ניסתה להציג להן אלטרנטיבות ולא ניסתה להניא מביצוע הפלה. הנאשמת 3 אף טענה כי ביצעה את שיחות הטלפון באופן ידידותי מאד. לטענת ב"כ המאשימה, הנאשמת 3 ביצעה את העבירה בכך שקיבלה את פרטי המתלוננות והתקשרה אליהן בהתאם. בנוסף, היפנתה לעדותה של ליזה לגבי מטרת העבודה בארגון, להציל עוברים של נשים הרוצות לבצע הפלה, וכן לתוכן שיחות טלפון כפי שעלו מעדויות מתלוננות.

- הנאשמת 3 טענה כי לא ידעה שהמידע לגבי פרטי המתלוננות הגיע ממקור לא חוקי, אולם לטענת ב"כ המאשימה הדבר אינו מתיישב עם הראיות המבססות את ידיעת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

- הנאשמת 3 לגבי מקור המידע, כגון שיחת הטלפון בין הנאשמת 1 לנאשמת 3, שיחה בין ליזה לנאשמת 3 ועוד.
- לגבי כפירת הנאשמת 3 בביצוע שיחות הטלפון למתלוננות שלא העידו בבית המשפט, טענה ב"כ המאשימה כי הוכח בראיות שפרטיהן הועברו לידי הנאשמת 3 וכן כי היא התקשרה אליהן, ובכך למעשה בוצעה העבירה. לעניין זה, אין רלוונטיות להשפעת השיחה על המטופלת אליה התקשרה הנאשמת 3.
- ב"כ המאשימה התייחסה לטיעונים משפטיים שהעלה ב"כ הנאשמת 3 ביחס ליסודות העבירה, והשיבה כך: לגבי ביצוע שיחות הטלפון, טענה כי ככל שאלה לא היו מבוצעות, לא היה מתקיים יסוד ה"שימוש" במידע החסוי ולפיכך לא היתה מבוצעת עבירה. בעניין זה הפנתה לסעיף ההגדרות ביחס למילה "שימוש", אשר בנסיבות העניין לא יכולה להתעורר מחלוקת כי אכן נעשה שימוש במידע; לגבי הטענה כי במעשי הנאשמת 3 אין פגיעה של ממש, טענה ב"כ המאשימה שנוכח אופי המידע הפרטי והרגיש וכן לאור העדויות והראיות שהוגשו, ניתן ללמוד על עוצמת הפגיעה במטופלות; ביחס לטענה שלא הוכח כי פעולות הנאשמת 3 בוצעו במזיד, טענה שדי לעניין זה במחשבה פלילית רגילה הכוללת מודעות לטיב המעשים והנסיבות או עצימת עיניים השקולה למודעות.
- ביחס לטיעוני ב"כ הנאשמת 3 להגנות החלות בעניינה בחוק הגנת הפרטיות, השיבה ב"כ המאשימה כך: לגבי הטענה כי פעולות הנאשמת 3 בוצעו תוך עיסוקה כדין ובמהלך עבודתה הרגילה, השיבה שמהלך העבודה הרגיל של העמותה הוא לקבל פניות מבני משפחה ומקרובים לנשים בהריון, כפי שטענה הנאשמת 3 בעצמה; לגבי הטענה לפיה חלה על הנאשמת 3 חובה מוסרית או חברתית לבצע את המעשים, השיבה כי הנאשמת 3 הרחיקה את עצמה שוב ושוב מקבלת פרטים ממוסדות רפואיים ולכן אינה יכולה לטעון לתום לב, שכן אותה חובה מוסרית אמורה להתייחס לכל סיטואציה.
- לגבי טיעונים המשותפים לנאשמות 1 ו-3, טענה ב"כ המאשימה כך:**
- ב"כ הנאשמות טענו לקיומה של אכיפה בררנית המקימה הגנה מן הצדק, זאת בהתבסס על שתי סוגיות: האחת, בשל כך שלא ננקטו כל הליכים ואף לא התקיימה חקירה כנגד המרפאה על התנהלותה העומדת בניגוד ללשון החוק; השניה, אופן התייחסות המאשימה למקרים אחרים של פגיעה בפרטיות, כפי שעלה מהחומר אשר הועבר לעיון ההגנה בהחלטה מיום 5.4.2020. ב"כ המאשימה השיבה לטענה זו, כי כתב האישום הוגש בשל קיומן של ראיות לעבירות שיוחסו לנאשמות, נסיבות הפגיעה וטיב המידע שהועבר, נתונים השונים מהמקרים אליהם היפנו ב"כ הנאשמות מהם לא ניתן ללמוד גזירה שווה.
- ב"כ הנאשמות טענו כי ניתן ללמוד על קיומה של "הסכמה בדיעבד" מצד המתלוננות וזאת מעצם הסכמתן לערוך שיחת טלפון עם הנאשמת 3 וכן טענת ההגנה לפיה המתלוננות לא חשו נפגעות מהשיחה. ב"כ המאשימה השיבה כי יש לדחות טענה זו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

שכן עצם ניהול השיחה אינה מלמדת על הסכמה. בנוסף, טענה כי לא ניתן ללמוד על מודעות המתלוננות לכך שהמידע הועבר לנאשמת 3 שלא כדין.

לאור כל האמור לעיל, עתרה ב"כ המאשימה להרשיע את הנאשמות 1 ו-3 במיוחס להן בכתב האישום.

סיכומי ב"כ הנאשמת 1

5. ב"כ הנאשמת 1 טענה כי על אף השקפת עולמה כאישה דתיה, החלה הנאשמת 1 לעבוד במרפאת הפלות מתוך מודעות וטענה ש"אין לה בעיה" עם הנושא. לטענתה, היא נחשפה לכל הכללים ולכל הנהלים המחייבים אותה, ומצד שני נחשפה למצוקת המטופלות ולהתנהלות המרפאה והרופאים אשר לדבריה הפרו מידי יום את הכללים המחייבים אותם תוך ביצוע מניפולציות. לגבי הנהלים המחייבים, טענה כי ההסכם עליו חתמה הנאשמת 1 עסק בסודיות עסקית למול מתחרים ולא בסודיות של מטופלים. לעניין התנהלות המרפאה, הפנתה לעדויות שונות ובהן עדותו של ד"ר רז ועדויות עדות ההגנה מטעם הנאשמת 3. עוד טענה, כי הנאשמת 1 זיהתה שאין כל סיוע מצד המדינה לנשים המבקשות לבצע הפלה, על אף לשון החוק המחייב את הוועדה הרלוונטית להציג אלטרנטיבות ולנסות להניאן מביצוע הפלה. לטענתה, לא ניתן לצפות מהנאשמת 1, "הקטנה", להתלונן כנגד המרפאה במשטרה וזאת כאשר עד כה המאשימה בעצמה לא נקטה כל צעדים כנגד המרפאה על אף שנחשפה להתנהלות הבעייתית.

ביחס לטענת המאשימה כי הנאשמת 1 מסרה גרסה כבושה לגבי המניע לפעולותיה, השיבה הסנגורית כי היא כלל לא נשאלה בסוגיה זו בעת חקירתה ברמו"ט, נתקלה בעיונות בעת שביקשה להוסיף דברים ואף חוותה צעקות כלפיה לאורך כל החקירה. עוד הוסיפה, כי בהתאם ליעוץ משפטי קודם שקיבלה נאמר לה שלא תעלה בעת חקירתה את נושא התנהלות המרפאה אשר אינו רלוונטי.

הסנגורית הסכימה כי דרך פעולתה של הנאשמת 1 היתה שגויה ולא נכונה, אולם לטענתה הבנת הנאשמת 1 בעת ביצוע המעשים היתה כי היא פועלת בניגוד לאינטרס כלכלי של המרפאה והדבר אינו אמור להוביל להרשעה בפלילים. בעניין זה, טענה כי למול התנהלות בעייתית ביותר של המרפאה וחשיפת הנאשמת 1 לנשים בוכות אשר אף שיתפו אותה בהתחבטויותיהן, היא העבירה פרטים מינימליים ביותר של שם, מספר טלפון ומועד ההפלה הצפוי. לדבריה, הנאשמת 1 ייצגה את קולן של המתלוננות, אשר לא קיבלו מידע מספק לשם קבלת החלטה מדעת.

בהתחשב בכך ועוד, העלתה הסנגורית מספר טיעונים משפטיים לגבי יסודות העבירה וכן טענות הגנה נוספות כדלקמן:

- לא הוכח היסוד הנפשי הנדרש. הנאשמת 1 ביקשה למעשה לתת הזדמנות לסיוע עבור נשים אשר חוו חוסר התייחסות איכותית בעת ההליך במרפאה, וככל שהיתה מעוניינת לשכנען שלא לבצע הפלה הרי שהיתה עושה כן בשיחה איתן במסדרונות המרפאה. בהקשר זה הוסיפה כי מניע של רצון לסייע לנשים, ולא רצון לפגוע בפרטיותן, המצטרף

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

לחוסר ידיעתה את החוק, אינו עולה כדי יסוד של זדון הנדרש ביסודות העבירה ואינו מקים מחשבה פלילית. כך, העובדה שהנאשמת 1 הפסיקה להעביר מידע מיד כשהבינה מליזו שמש שהדבר אסור, מבסס לטענתה את היעדרו של יסוד נפשי. עוד טענה, כי חוקרות רמו"ט הבינו שלא עומדת בפניהן אישה אשר פעלה לשם פגיעה במתלוננות אלא מישהי ששגתה.

- לא הוכח חוסר הסכמה מצד המתלוננות. לטענת הסנגורית, המתלוננות הסכימו לקיום שיחה עם הנאשמת 3 בכך שלא ניתקו את השיחה לאחר שהתקשרה אליהן אלא שוחחו איתה, ולא ראו פגיעה בפרטיותן. כך, לטענתה מדובר ביסוד הסכמה הפועל לאחור, מעקר את יסודות העבירה ומעיד על הסכמה מלאה להעברת המידע.

- לא הוכחה פגיעה של ממש. ב"כ הנאשמת 1 התייחסה לכך שהנאשמת העבירה פרטים של כמות מצומצמת ביותר של מטופלות, לא פרסמה נתונים אלה ב"שוק החופשי", ולא היתה לה כל כוונה לפגוע בהן. מכלול נתונים אלה מבסס באופן פורמלי התנהלות פלילית, אולם לטענתה "ההגיון הבריא" אומר שהעברת פרטים למקום אשר נועד לסייע, מעין גוף ציבורי המוכר על ידי המדינה ככזה, מקימה הגנה. כך, טענה כי לא נעשה שימוש פוגעני במידע ואף המתלוננות בעצמן לא חשו נפגעות בזמן אמת. לדבריה, חוקרי רמו"ט ביקשו "לייצר" רגשות קשים בקרב המתלוננות בדיעבד, להבנות זיכרון ולהוכיח נזק שלא היה, כאשר מרבית המתלוננות כלל לא זכרו תחילה את שיחות הטלפון שקיימו עימן ואילו המתלוננת מ.ז תיארה תחושות קשות בשל כעסו של בן זוגה. כך, לטענתה אף הובטחו למתלוננות הכנסות, כספים, באופן שהפך אותן לעדות מגמתיות ובעלות אינטרס. הסנגורית הוסיפה בסוגיה זו כי עומדת לנאשמת 1 הגנת תום לב של פגיעה שאין בה ממש, זאת לאור כמות השמות שהועברו על ידה וכן הטענה שהיה על הנאשמות 2 ו-3 לעצור את הנאשמת 1 ולא לעודד אותה להמשיך ולהעביר פרטים. בעניין תום הלב, הפנתה לכך שהפסיקה קבעה כי המבחן הוא סובייקטיבי.

- ב"כ הנאשמת 1 טענה כי הנאשמת לא היתה מודעת לכך שחוק הגנת הפרטיות הוא חוק אזרחי או פלילי, כפי שאנשים רבים אינם יודעים זאת והדבר אף עלה בעדויות עדי תביעה. כמו כן, המרפאה לא התייחסה באופן מיוחד לנושא הפרת סודיות כגון רענון או השתלמויות בנושא. כך לטענתה, ובהתאם לאמונתה הסובייקטיבית שהביאה את הנאשמת 1 לביצוע המעשים, היא לא העלתה בדעתה כי מדובר בעבירה פלילית.

- לאור כל האמור לעיל, טענה הסנגורית כי עומדות לנאשמת 1 ההגנות המפורטות בסעיפים 18(2)(א), 18(2)(ב), ו- 18(3) לחוק הגנת הפרטיות.

- ב"כ הנאשמת 1 הצטרפה לטיעון ב"כ הנאשמת 3 בפתח ההליך, של טענת הגנה מן הצדק: בהתחשב בפגיעה המינימלית לה טענה, סברה כי עומדת לנאשמת 1 הגנה של אכיפה בררנית ביחס למקרים אחרים בהם טיפלה המאשימה ופורטו בהרחבה על ידי ב"כ הנאשמת 3, וכן לאור היעדר כל פעולת אכיפה כנגד המרפאה על אף התנהלותה הבעייתית. בסוגיה זו, הפנתה הסנגורית גם לכתבה על המקרה אשר התפרסמה בעיתון "הארץ" ובה, כך טענה, פורטו כל פרטי המטופלות וזאת ביוזמת המאשימה אשר הגישה את כתב האישום אך ורק בשל "אגינדה" שתכליתה קידום הפלות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

סיכומי ב"כ הנאשמת 3

6. ב"כ הנאשמת 3 טען כי הנאשמת 3 ניהלה את מחלקת אמ"א העוסקת בסיוע לנשים במצוקה ומושיטה סיוע במגוון דרכים, כשסיוע כלכלי הוא חלק משמעותי מכיוון שהמניע העיקרי להפלה הוא כלכלי. בנוסף, היפנה לכך שמעדותה של ליוזה עולה כי מדובר במקום עבודה אינטנסיבי ביותר, וכן כי הנאשמת 3 אינה כופה דבר על האישה איתה היא משוחחת. במהלך סיכומיו, העלה מספר טיעונים המתייחסים לפן העובדתי:

- לגבי ש.י.א – טען כי לא הוצגה ראיה לפיה ליוזה העבירה את פרטיה לנאשמת 3 או כי הנאשמת 3 יכולה היתה לדעת שמקור המידע לגביה היה הנאשמת 1. בנוסף, טען כי מהשיחה בין הנאשמת 3 לש.י.א עלתה הסכמתה לאותה שיחה.
- לגבי מ.ז – טען כי לא הוצגה ראיה לפיה הנאשמת 3 ידעה מהו מקור המידע לגביה, ולכל הפחות עולה ספק סביר בעניין זה.
- לגבי ל.א – טען כי אין די בראיות שהוצגו על מנת לבסס ידיעה של הנאשמת 3 לגבי מקור המידע.
- לגבי מ.ק, ש.נ, ת.א, ט.פ.ו- ל.כ – טען כי לא הוצגו ראיות הקושרות את הנאשמת 3 למיוחס לה.

בנוסף, טען טיעונים משפטיים שונים הנוגעים ליסודות העבירה וכן לטענות הגנה שונות:

- הסנגור שב על הטענה שהעלה בפתח ההליך, ועתר לזיכוי הנאשמת 3 מחמת טענת הגנה מן הצדק של אכיפה בררנית. לטענתו, מהמידע שהוגש על ידי המאשימה בהתאם להחלטת בית המשפט, עולה כי המאשימה אינה נוהגת להגיש כתבי אישום במקרים דומים לאלו של הנאשמת 3 ואף במקרים חמורים יותר כגון מקרים של מוסרי מידע רפואי פרטי מתוך מוסד רפואי, בשל מניע כספי. לדבריו, אלמלא עסקינן בנושא שנוי במחלוקת, לא היה מוגש כתב אישום אף במקרה הנדון, זאת אף בהתחשב בכך שמדובר בעבירה לגביה מתקיימת אכיפה מצומצמת ומכאן נובע חשש נוסף לאכיפה בררנית. לטענת ב"כ הנאשמת 3, המאשימה התעלמה במקרה זה מנסיבות חשובות שהיו צריכות להוביל לסגירת התיק, ובהן: כמות השיחות שבוצעו; אופן הפניה המנומס והמכבד למטופלות; משך ביצוע המעשים; העדר התמורה הכספית והמניע. סוגיה נוספת שנטענה במסגרת טענת האכיפה הבררנית, היא התנהלות היחידה החוקרת אשר לטענת הסנגור הייתה נגועה בשיקולים זרים שהשפיעו באופן מהותי על ניהול החקירה, איסוף הראיות וזיהומן, כאשר ההחלטה לזמן את המטופלות למסירת עדות כלל לא נדרשה למאשימה לשם הוכחת יסודות העבירה, כפי שלא זומנו מטופלים למסירת עדות בתיקי חקירה אחרים. עוד טען כי במהלך החקירה ביקשו החוקרות לעורר וללבות רגשות וכעסים בקרב המתלוננות, על אף שלא היו קיימים קודם לכן, תוך שהדגיש כי שאלת הסכמת המתלוננות לשיחה עם הנאשמת 3 חשובה ביותר ליסודות העבירה והושפעה באופן זה מהתנהלות החקירה. היבט נוסף לו ביקש לתת משקל משמעותי במסגרת טענת ההגנה מן הצדק, הוא התנהלות רמו"ט למול התקשורת בפרסום כתבה תוך הדלפת חומרי חקירה, זאת בטרם הועברו לעיון ההגנה. נושא אחר אליו התייחס ב"כ הנאשמת 3 במסגרת טענה זו, הוא התעלמותה המוחלטת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

של המאשימה מאינדיקציות ברורות לביצוע עבירות על ידי המרפאה (בהקשר זה אציין כבר בשלב זה, כי ב"כ הנאשמת 3 היפנה בסיכומיו לראיות שכלל לא הוגשו לבית המשפט אך פורטו על ידו בפתח סעיף 4.ה לסיכומיו. בנסיבות אלה, לא אתן כל משקל לאותן הפניות).

- לא הוכחה פגיעה של ממש. הסנגור טען כי הנאשמת 3 לא פגעה בפרטיות המתלוננות כששוחחה איתן לגבי מצבן וזאת בהתחשב בכך ששמרה על המידע בינה לבין המתלוננות בלבד ולא שיתפה במידע גורם נוסף, תוך שמירה על צנעת חייהן. בנוסף, פרט למתלוננת מ.ז, שאר המתלוננות לא חשו כל פגיעה עד שהביעו פגיעה בעת חקירתן לאחר שהחוקרות "דחפו אותן להביע תחושת פגיעה".

- לא הוכח היסוד הנפשי הנדרש. הסנגור טען כי לא הוכח שהנאשמת ידעה מהו מקור המידע בו עשתה שימוש, וכי המידע הגיע ממרפאה המבצעת הפלות. בעניין זה הפנה לעדות הנאשמת 1 כי שמעה את שמה של הנאשמת 3 לראשונה בבית המשפט, לעדות הנאשמת 3 כי ליזה לא עדכנה אותה לגבי מקור המידע וכן היפנה לתיעוד השיחות ממנו עולה, לטענתו, שהנאשמת 3 לא הבינה ואף לא שמעה חלק מהדברים שנאמרו בשיחה עם הנאשמת 1. לטענת הסנגור, היה על המאשימה להוכיח כי הנאשמת 3 הכירה את הנאשמת 1, ידעה על מקום עבודתה וידעה לגבי כל אחת המתלוננות כי מקור המידע הוא ממנה, אולם המאשימה לא הוכיחה נתונים אלה.

- לא הוכח יסוד של שימוש במידע שלא למטרה לשמה נמסר. לטענת הסנגור, מבחינת הנאשמת 3, פניותיה למתלוננות היו בתגובה לפניה מצדן, והיא פעלה בהתאם לשגרת עבודתה.

- לא הוכח חוסר הסכמה מצד המתלוננות. לטענת הסנגור, הסכמה יכולה להינתן גם בדיעבד כאשר הפוגע פונה לנפגע ומקבל את הסכמתו, נסיבות בהן אין עבירה. לטענתו, הוכח כי המתלוננות נתנו את הסכמתן לשיחה עם הנאשמת 3.

- לא מתקיים יסוד השימוש במידע. לטענת הסנגור, עצם קבלת המידע אינה מהווה עבירה. בנוסף, אופן השימוש במידע על ידי הנאשמת 3, אשר לא פרצה את מעגל הפרטיות של המתלוננות, ורק הביאה לידיעתן שהמידע התגלה לה, אינו יכול להוות עבירה פלילית. לטענתו, יש לקרוא את המונח "שימוש" בהקשר של פגיעה בפרטיות. בשל העובדה שהנאשמת 3 לא עשתה שימוש במידע למול גורמים זרים, הרי שלא ניתן לומר כי פגעה בפרטיות.

- הסנגור טען כי עומדת לנאשמת 3 הגנת תום לב של ביצוע המעשים עקב חובה מוסרית שהיתה מוטלת עליה. לטענתו, במקרה הנדון הוצבו זה מול זה שני ערכים חשובים - הצלת חיים מול הזכות לפרטיות, כאשר בהתנגשות זו ערך החיים גובר. בנסיבות בהן כל מטרתה של הנאשמת 3 היתה הצלת חיים, ולאור התנהלות הוועדות להפסקת הריון שלא סיפקו כל סיוע, תמיכה נפשית או יעוץ רפואי, טען כי קמה לנאשמת 3 הגנה זו.

- הגנת נוספת של תום לב מתקיימת לטענת הסנגור, לאור פגיעה בפרטיות תוך ביצוע עיסוקה של הנאשמת 3 ובמהלך עבודתה הרגילה, כפי שהוכח במהלך שמיעת הראיות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

- לגבי שתי טענות ההגנה האחרונות שפורטו לעיל, היפנה הסנגור לכך שעומדת לזכות הנאשמת חזקת תום הלב הקבועה בחוק הגנת הפרטיות, אף אם יקבע כי התרשלה בכך שלא בדקה את מקור המידע. לטענתו, הוכח כי הפגיעה לא חרגה מתחום הסביר וזאת לאור אופן ניהול השיחות וכן הפסקתן על ידי הנאשמת 3 מיד כשהתבקשה. בנוסף, טען כי יש לבחון את היקף הפגיעה המינימלי במקרה זה, בו הנאשמת 3 לא העבירה את המידע לאדם זר, המידע הגיע לידיה בלא שביקשה זאת וכן היא פעלה לשם השגת היעדים האמורים מתוך רצון כן לסייע לזולת. לטענת הסנגור, נסיבות שכאלה אינן יכולות להוות עבירה פלילית.

דיון והכרעה

7. לאור טיעוני ההגנה והכפירה בחלק מהעובדות המיוחסות לנאשמות, אבחן תחילה את הוכחת עובדות כתב האישום. בהמשך, על יסוד קביעת הממצאים העובדתיים, אבחן את הטיעונים המשפטיים שהעלו הצדדים, תוך התייחסות נוספת לראיות בסוגיות המחייבות זאת, בהתאם לטיעוני הצדדים.

(א) ממצאים עובדתיים

8. אין מחלוקת בין הצדדים לגבי מקום עבודתן של הנאשמות, וכן אופי העבודה בשגרה של הנאשמת 1 כמזכירה במרפאה ושל הנאשמת 3 כמנהלת מחלקת אמ"א בעמותה. אתיחס תחילה להעברת המידע על ידי הנאשמת 1 והשימוש שנעשה בו על ידי הנאשמת 3. הנאשמת 1 הודתה בתגובתה לכתב האישום ביצירת קשר עם העמותה, וכן בביצוע כל שיחות הטלפון המיוחסות לה בכתב האישום, במסגרתן מסרה שם של מטופלת, את מספר הטלפון שלה וכן את מועד ביצוע ההפלה, אולם טענה כי פרטי אותן מטופלות אינם זכורים לה (כל התייחסות ל"הפלה" בהכרעת הדין, היא במובן של ניתוח הפלה או במובן של הפסקת הריון בדרך אחרת שאינה ניתוח). הנאשמת 3 הודתה בתגובתה לכתב האישום, בביצוע שיחות טלפון אל כל המתלוננות למעט מ.ק ו-1. ל.כ (סעיפים 5,7,9,14,16 בתגובה לכתב האישום). בנסיבות אלה, יש לראות עובדות אלה כמוכחות כלפיה (סעיף 154 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב – 1982 (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי"). לפיכך, יש לדחות את טיעון ב"כ הנאשמת 3 בסיכומיו כי לא הוצגו כל ראיות הקושרות את הנאשמת לביצוע שיחות אל חלק מהמתלוננות לגביהן הודתה בתגובתה לכתב האישום בביצוען. בבחינת למעלה מהצורך, אפנה בהמשך אף לראיות שהוצגו ומבססות את שיחות הטלפון שביצעה הנאשמת 3 (כל ההדגשות בהכרעת הדין, אינן במקור).

פרטי המטופלות שהועברו על ידי הנאשמת 1 ושיחות הטלפון שבוצעו על ידי הנאשמת 3
9. ניתן ללמוד על פרטי המטופלות אשר פרטיהן הועברו על ידי הנאשמת 1 לאמ"א, וכן על שיחות טלפון שביצעה הנאשמת 3 אל מתלוננות אלה, מהראיות הבאות:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59680-03-18 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

(א) הנאשמת 1 שוחחה לראשונה ביום 23.6.16 עם ליזה ועם הנאשמת 3. במהלך השיחה ביקשה הנאשמת 1 להעביר פרטים של מטופלת אחת (ת/20). השיחה נערכה בשעה 10:15, וכן שיחה נוספת בין הנאשמת 1 לליזה התקיימה בשעה 10:24 (ת/5). בהמשך אותו יום, התקשרה הנאשמת 3 ארבע פעמים אל המתלוננת ש.י.א., החל מהשעה 11:13, וכן שלחה לה שני מסרונים. למחרת, התקשרה הנאשמת 3 שוב אל המתלוננת באישום זה ואף שלחה לה ארבעה מסרונים. לבסוף, ביום 26.6.16, שלחה הנאשמת 3 מסרון נוסף למתלוננת (ת/6, ת/7). המתלוננת בעצמה, העידה ברמו"ט על פנייתת לביצוע הפלה במרפאה בה עבדה הנאשמת 1 ועל שיחות הטלפון אליה מהנאשמת 3 (נ/1).

(ב) ליזה והנאשמת 3 ריכזו את פרטי הנשים שהגיעו לאמ"א בטבלה בה צוינו פרטים שונים ובהם אף מקור הפרטים (להלן: "**הטבלה**"). כך, באותה טבלה ניתן למצוא את פרטי המתלוננות הבאות, בהתאם לראשי התיבות שצוינו בכתב האישום: מ.ז., ל.א. ו-ש.נ. (ת/10). בנוסף, פרטיה של מ.ז. מופיעים אף בדוא"ל שהעבירה ליזה ביום 28.6.16 אל הנאשמת 3 ובו שמות מעודכנים של מטופלות במרפאה "**מהשתולה שלנו**" (ת/10). בשיחת טלפון שנערכה בין ליזה לנאשמת 3 באותו יום, אמרה ליזה כי שלחה לנאשמת 3 "**4 מקרי הפלה שהכנסתי מהבחורה ההיא**" (ת/30). המתלוננות שפרטיהן מצוינים לעיל ומופיעים בכתב האישום, אכן פנו לביצוע הפלה במרפאה בה עבדה הנאשמת 1 (ת/12). בטבלה וכן בדוא"ל זה, מופיעים שמות של מטופלות נוספות אשר פרטיהן הועברו לאמ"א על ידי הנאשמת 1 (ת/10, מספרים 48,49,50), אולם שמותיהן אינם מפורטים בכתב האישום. בעניין זה אפנה עוד להודאתה של הנאשמת 1 בכך שמסרה כעשרה שמות (ת/1 ש' 64) וכן לעדותה של ליזה לגבי העברת 11 שמות מטופלות על ידי הנאשמת 1 (עמ' 185 ש' 30 – 186 ש' 4 לפרוטי).

(ג) בשיחה שערכה ליזה ביום 28.7.16 עם הנאשמת 3, העבירה ליזה לנאשמת 3 את פרטיהן של המתלוננות ת.א. ו-ט.פ. (ת/25). בשיחה, אמרה ליזה לנאשמת 3 כי קיבלה את פרטיהן "**מההיא שמטפלת שנותנת לנו... עכשיו היא התקשרה אלי בטלפון**" (ת/25). בתאריך זה בשעה 16:01, התקשרה הנאשמת 1 אל ליזה וערכה איתה שיחה שנמשכה דקה ו-15 שניות (ת/11). ניתן להבחין בשיחה ממספר הטלפון הנייד של ליזה אל הנאשמת 3 בשעה 16:04:22 (ת/4). לגבי שיוך מספר טלפון זה לנאשמת 3, ראו את דבריה בת/16 ש' 24, ש' 139-138). מתלוננות אלה אכן פנו בתקופה הרלוונטית לשם ביצוע הפלה במרפאה בה עבדה הנאשמת 1 (ת.א. – ת/12, ט.פ. – ת/24).

(ד) בהתחשב בתגובת הנאשמת 3 לכתב האישום, בבחינת למעלה מהצורך ולפיכך בתמצית בלבד, אפנה לראיות הקושרות את הנאשמת 3 לשיחות הטלפון שערכה עם המתלוננות הבאות: ש.י.א. (ת/6, ת/7, עדות ש.י.א. בבית המשפט), מ.ז. (ת/5, ת/8, ת/9, ת/10, ת/26, ת/27, עדות מ.ז. בבית המשפט), ל.א. (ת/5, ת/10), ש.נ. (ת/5, ת/8, ת/10, ת/28), ת.א. (ת/5), ט.פ. (ת/5, ת/24). בנוסף, עולה כי הנאשמת 3 אף התקשרה אל מטופלות נוספות (מספר 48,49,50 בטבלה ת/10 וכן בדוא"ל שבת/10), אשר פרטיהן הועברו על ידי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

הנאשמת 1 ואינן מופיעות בעובדות כתב האישום (ראו פירוט השיחות בת/5), וכן שיחות שערכה אל צ.ק ו-ל.כ (ת/6).

מכלול הראיות שפורטו לעיל משתלבות היטב זו בזו ועולות בקנה אחד אף עם גרסאות הנאשמות 1 ו-3, באופן שאינו מותיר מקום לספק כלשהו לגבי העברת פרטי המתלוננות הבאות על ידי הנאשמת 1 לאמ"א, ופניה אליהן בהמשך מצד הנאשמת 3: ש.י.א, מ.ז, ל.א, ש.ג, ת.א, ט.פ. כאמור, הוצגו ראיות לגבי העברת נתונים של מטופלות נוספות על ידי הנאשמת 1, אולם פרטי מטופלות אלה לא יוחסו בכתב האישום. בנוסף, בהתאם לראיות, נערכו לכל הפחות 16 שיחות בין הנאשמת 1 לאמ"א (ת/8, ת/11). כמו כן, הוצגו ראיות (ת/5, ת/6, ת/8, ת/10) לגבי שיחות טלפון נוספות מצד הנאשמת 3 למטופלות, אולם מאחר ואין מדובר בכאלה שפורטו בכתב האישום (מספר 48,49,50 בטבלה ת/10) או כאלה שלא הוכח ברף הנדרש כי פרטיהן הועברו לאמ"א על ידי הנאשמת 1 או בדרך הפוגעת בפרטיות (מ.ק ו-ל.כ), הרי שאין להתייחס אליהן במסגרת זו. יצויין כי ב"כ המאשימה לא פירטה לגבי התשתית הראייתית הרלוונטית לסוגיה זו.

ידיעת הנאשמת 3 לגבי מקור המידע

10. הסנגור טען כי לא הוצגה ראיה לפיה הנאשמת 3 ידעה על מקור המידע לגבי המתלוננות וכן לגבי ידיעתה שהמידע הועבר ללא אישורן. באופן דומה, הנאשמת 3 העידה בבית המשפט כי לא ידעה את מקור המידע לגבי המתלוננות וכי לזיהו העבירה לה את פרטי ההתקשרות בלבד ללא כל התייחסות למקור המידע. בנוסף, העידה הנאשמת 3 לגבי סדר יום עמוס שלה, ריבוי מטלות ושיחות טלפון רבות אותן ערכה מידי יום. באופן זה, טענה כי התקשתה להבין את דברי הנאשמת 1 בתחילת השיחה הראשונה שערכה איתה, לא שמה לב לפרטים שהזינה לזיהו בטבלה לגבי מקור המידע, לא התייחסה לדברי לזיהו בשיחת טלפון איתה כי קיבלה את המידע מ"הבחורה ההיא" ולא שמה לב לכך שלזיהו ציינה בדוא"ל כי קיבלה את המידע המפורט בו מ"השתולה". עוד הוסיפה, כי עיקר העדכונים בטבלה בוצעו על ידי לזיהו ולא על ידה.

יתכן וניתן היה לקבל את גרסת הנאשמת 3, כמעוררת ספק ביחס לראיה מסוימת הקושרת אותה לידיעה של מקור המידע ככזה שהגיע מהנאשמת 1. יחד עם זאת, הצטברות ראיות רבות, המשתלבות היטב זו בזו ומחזקות האחת את האחרת, מסיר כל ספק בסוגיה, כפי שיפורט להלן:

(א) שיחת הטלפון הראשונה שערכה הנאשמת 1 עם אמ"א, החלה בשיחה עם הנאשמת 3 (הקלטת השיחה ת/9, תמלול ת/20):

"קלינה: הלו.
לידור: שלום.
קלינה: וברכה.
לידור: אני עובדת במקום עבודה שיש שם הפלות וכאלה.
קלינה: כן.
לידור: ומכירה מישהי שאמורה לבצע מחר הפלה.
קלינה: כן.
לידור: אז אני אביא לכם את הפרטים שלה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

קלינה: כן, בשמחה... כן דקה אחת, דקה אחת, דקה. ליוז!
- מעבירה את השיחה
לידור: הפרטים זה. אני חסויה, נכון? כאילו מבחינתכם.
קלינה: תמתני שניה.
ליזה: הלוי" (ת/20).

האזנה להקלטה מעלה כי יתכן והנאשמת 3 לא שמעה את שאלתה של הנאשמת 1 האם היא "חסויה", על אף שניתן היה לשמוע זאת בהקלטה, בשל צליל העברת השיחה אל ליוז. יחד עם זאת, הדברים שנאמרו על ידי הנאשמת 1 לנאשמת 3 בטרם העברת השיחה, לגבי מקום עבודתה של הנאשמת 1 "במקום בו מבוצעות הפלות" הם חדים וברורים. עוד ברור מהשיחה, כי הנאשמת 3 הבינה היטב מה נאמר לה ולכן החליטה להעביר את השיחה ליוז, על מנת שתקבל את הפרטים מהנאשמת 1. הסבריה של הנאשמת 3 בבית המשפט, כי לא הבינה שמדובר במישהי שרוצה לתת פרטים אסורים, אינם משכנעים, בוודאי כשהעידה כי "אני לא זוכרת היום מה שמעתי אז והבנתי" (עמ' 293 ש' 16 לפרוט').

(ב) ליוז אישרה בעדותה כי אינה זוכרת באופן ספציפי שיחה עם הנאשמת 3, בה שוחחה איתה לאחר השיחה עם הנאשמת 1 לגבי מקור המידע (עמ' 198 ש' 24-19 לפרוט'). יחד עם זאת, הסבירה והבהירה באופן משכנע כי הנאשמת 3 ידעה מהו מקור המידע וזאת בהתבסס על הדברים הבאים:

"...אין דבר שעשיתי, שוב פעם, גם לא הייתי יחסית הרבה זמן במשרד. מה שאני זוכרת שכל דבר שעשיתי אני יידעתי ואמרתי."
(עמ' 185 ש' 3-1 לפרוט').

ובהמשך:

"ש. לא סיפרת לקלינה "תשמעי קלינה, את נופלת עכשיו. התקשרה מישהי שעובדת במכון הפלות, רוצה למסור לנו שמות. אמרתי לה צדיקה, תמסרי...?"
ת. אני אמרתי לה מאיפה השיחה. אין מצב שהייתי ממשיכה עוד שיחה אם לא היה לי פה אישור."
(עמ' 196 ש' 11-8 לפרוט').

ובמקום נוסף העידה באופן חד משמעי:

"אין ספק שאמרתי לה שיש שיחה ממכון הפלות ואם לא היה את ההסכמה שלה, לא הייתי ממשיכה הלאה. אני לא עשיתי שום דבר בלי הסכמה שלה, גם לגבי דברים הרבה יותר פחותים. חבל שאנשים לא לוקחים אחריות פה."
(עמ' 196 ש' 19-17 לפרוט').

בעת חקירתה ברמו"ט, בשנת 2017, זכרה ליוז באופן מפורש כי סיפרה לנאשמת 3 על מקור המידע:

"קלינה ידעה מי זאת השתולה. סיפרתי לה את זה" (נ/3 ש' 55-54).

למעשה, אף הנאשמת 3 בעצמה אישרה וביססה גרסה זו של ליוז, בעת חקירתה ברמו"ט:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

**"ש. זה אירוע די חריג על מקור מתוך הפלות?
ת. כן
ש. את מעלה בדעתך שליזה לא תשתף אותך בזה?
ת. אני מאמינה שהיא שיתפה אותי ולא ייחסתי לזה חשיבות"
(ת/ש' 321-318).**

ובהמשך העידה כך :

**"ש. אז אנחנו מסכימות שליזה דיווחה לך שיש מישהי שרוצה
למסור.
ת. כן אבל גם אם יש מישהי שרוצה להעביר שמות, ועד שהיא
תעביר שמות, זה לא בא ביחד. ראית במיילים.
ש. ואת לא אמרת לליזה לא.
ת. אני לא זוכרת.
ש. האם אמרת לליזה לא לקחת ממנה שמות? בתור המנהלת שלה?
ת. לא זוכרת, אם ליזה אומרת שאמרתי לה לא לקחת או אמרתי לה
כן לקחת, היא יכולה לדעת. אני לא..." (ת/ש' 337-330).**

(ג) הראיות המחזקות את עדות ליזה, ובהן גרסת הנאשמת 3 ברמו"ט, מכרסמות בטיעונו של ב"כ הנאשמת 3 כי ליזה העידה באופן מוטעה בשל רצונה כי העמותה תשלם את שכר הטרחה של עורך דינה. יצוין כי מעבר לעצם הטחת טענה זו, לא הוצגו כל ראיות בעניין לגבי טיעון זה של הסנגור וליזה כפרה בכך שביקשה זאת או כי היא מעוניינת בכך (עמ' 196 ש' 31-32, עמ' 197 ש' 6 לפרוט'). ב"כ הנאשמת 3 אמר לליזה בעת חקירתה הנגדית כי בא כוחה פנה ל"עו"ד דנינו" וביקש שהעמותה תשלם את שכר טרחתו, וזאת במסגרת פשרה. מעבר לכך שלא הבהיר על איזה עניין נסובה בקשה כזו או אחרת לפשרה, וקושי העלול להתעורר בנסיבות מסוימות בחשיפת בית המשפט לשיח בין צדדים בנוגע לפשרה, הרי שלא הוצגה כל ראיה לכך. לא ניתן לתת כל משקל ראיתי לאופן ניסוח שאלה על ידי הסנגור, במהלך חקירה נגדית, כאל עדות מצדו. זאת ועוד: יש להדגיש כי במהלך עדותה של ליזה, התרשמתי כי היא העידה באופן חיובי ביותר לגבי הנאשמת 3 ועבודה באמ"א, דוגמת התייחסותה אליה:

"כל כולה להצלת הנפשות האלה" (עמ' 180 ש' 14 לפרוט').

או תיאורה את השיחות שערכה הנאשמת 3 :

**"תמיד כיבדו את האישה. זאת אומרת אם את לא רוצה אנחנו לא
ממשיכים. הכל נעשה ממש במסירות נפש."
(עמ' 192 ש' 21-22 לפרוט').**

באופן דומה, העידה ליזה כי כל הנשים שהצילו את עוברן בזכות הפעילות של אמ"א שמחו על כך, וכי בזכות פעילות זו חיים היום מאות ילדים (עמ' 199 ש' 25-33 לפרוט'). בנסיבות אלה לא מצאתי כל הטיה של ליזה כנגד הנאשמת 3. יש עוד לציין בהקשר זה, כי עניינה המשפטי של ליזה הסתיים בטרם העידה בבית המשפט, כך שלא ניתן לייחס לה מניע של רצון להטבה כלשהי בעניינה. בנסיבות כוללות אלה, ולנוכח אופי עדותה של ליזה בבית המשפט, אני מוצא לקבל את גרסתה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

(ד) עיון בטבלה של אמ"א (ת/10), מעלה כי בעמוד מסויים העוסק בתאריכים 23.6.16-30.6.16, בעמודת מקור המידע ("כיצד הגיעו אלינו"), צוינו המילים "אנונימי ממכון שמבצע הפלות" וזאת לגבי חמישה מקרים מתוך תשעה המופיעים באותו עמוד. קשה עד מאד לקבל אפשרות לפיה נתון זה חמק מעיניה של מי שעשתה שימוש באותה טבלה ואף עדכנה בה פרטים. במהלך עדותה בבית המשפט, ניסתה הנאשמת 3 להרחיק את עצמה ככל הניתן מעדכון הטבלה ומשימוש בה, תוך טענה כי עדכון הטבלה בוצע בדרך כלל על ידי ליזה, על אף שהיתה אפשרות לעדכון גם על ידה. יש לדחות טיעון זה, לאור צירוף הנתונים שיפורטו להלן:

כאמור לעיל, הוכח כי שיחות הטלפון בוצעו על ידי הנאשמת 3 בלבד (ראו עוד לעניין זה ת/16 ש' 187; עמ' 183 ש' 11-7 לפרוט'). עיון בנוסח הדברים בטבלה לגבי תוצאות השיחות והמשך פעילות, מעלה כי הדברים נכתבו בגוף ראשון, כגון:

"ניתקתי יפה את השיחה ובעלה האידיוט התקשר לברר בחוצפתם איך הגענו אליה והטרדנו אותה – צעקתי עליו והוא אמר אתם הדתיים חבורה של משוגעים וניתק";
"קישרתי אותה עם הלן והצעתי לה כל סיוע כולל למסור את הילד למשפחה" (ת/10).

כשעומתה עם קושי זה בעת חקירתה הנגדית, לא שללה הנאשמת 3 את האפשרות כי היא זו שעדכנה את הטבלה אך העלתה שתי השערות אפשריות: האחת - כי כתבה את הדברים לאחר השיחה והעבירה ישירות אל ליזה אשר העתיקה אותם כפי שהם לטבלה, והשניה – כי אכן כתבה את הדברים בטבלה בעצמה אולם עשתה כן "בלי לשים לב בכלל לשאר הפרטים" (עמ' 281 ש' 24-23 לפרוט). לשאלת בית המשפט מדוע לבצע עבודה כפולה של העברה בדוא"ל לעובדת אחרת אשר תכניס את אותם פרטים בשמה של הנאשמת 3 לטבלה, לא ניתנה תשובה מניחה את הדעת (עמ' 281 ש' 33-26 לפרוט).

ליזה הבהירה, באופן סביר והגיוני, כי ניתן לדעת מי הזין את הטבלה בהתאם לנוסח הדברים:

ש. אם אני למשל מסתכלת בא"ק 2 על עמודה מספר 51, אני רואה פה 28.06.2016, שם "מירב זבולון", בהערות כתוב "ניתקתי יפה את השיחה ובעלה האידיוט התקשר לברר בחוצפתנו איך הגענו אליה והטרדנו אותה, צעקתי עליו והוא אמר "אתם הדתיים חבורה של משוגעים" וניתק". את אמרת שיש פה כתיבה בגוף ראשון. מי כתב את ההערות האלה?
ת. קלינה.
ש. איך את יודעת שקלינה כתבה את זה?
ת. קלינה מטפלת בבנות. היא מתקשרת לבנות ומשוחחת איתן."
(עמ' 183 ש' 33-26 לפרוט).

למעשה, אף הנאשמת 3 בעצמה הודתה בעת חקירת ברמו"ט, כי היא זו שתיעדה מידע ופרטים שונים בטבלה:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59680-03-18 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

"למי יש גישה לתיקיה הזו – לדעתי רק לליזה ולי"
 (ת/16 ש' 51-52);
 "הטבלה של ליזה נשמרת לפי חודשים. זה אקסל שמתנהל כל ה-3 שנים. אנחנו לא מוחקים מקרים מהטבלה. כל המידע פה. על כל מידע שמתקבל מפונה אני מציינת את מקור המידע: אם זה מספר סלולרי" (ת/16 ש' 27-28);
 "...אפשר לראות מי דיווח לי הכל כתוב. אני מתעדת הכל" (ת/16 ש' 35);
 "אם היא לא רוצה יותר שנצלצל אתעד. לא אתעד את ההפתעה כשלעצמה" (ת/16 ש' 47);
 "ש. איך את יודעת שזה משיחת טלפון ולא מפנייה במייל?
 ת. אני מאוד מדוייקת. אם זה היה בסמס או במייל הייתי מציינת."
 (ת/16 ש' 134-135).

לאור מכלול ראיות אלה, לא מצאתי לתת משקל לעדותה של עדת ההגנה אורטל אברמוב, העובדת במחלקת אמ"א בשלוש השנים האחרונות, ושהעידה כי רק היא מעדכנת את הטבלה ואילו הנאשמת 3 לא עושה כן מחוסר ידע:

"כשאני סוגרת את הטבלה היא יכולה לפתוח, אבל היא לא פותחת כי היא לא יודעת איך בדיוק אני רושמת אותה"
 (עמ' 316 ש' 5-6 לפרוט').

מעבר לעובדה שמדובר בעדה אשר החלה לעבוד עם הנאשמת 3 מספר שנים לאחר המיזוג לה בכתב האישום, הרי שעדותה אינה עולה בקנה אחד עם הראיות שלעיל לפיהן אף הנאשמת 3 עדכנה את הטבלה, לרבות עדות הנאשמת 3 בעצמה. קושי נוסף מצאתי במהימנות עדת הגנה זו אשר העידה תחילה כי חלק מהפניות למחלקת אמ"א, אותן היא מעדכנת בטבלה, מגיעות מ"מוקד רפואי" (עמ' 315 ש' 19-21 לפרוט'). כשנשאלה על כך כעבור מספר דקות בחקירתה הנגדית, טענה כי אמרה שבמידה והיא מקבלת שיחה ממוקד רפואי היא "לא לוקחת" (עמ' 317 ש' 17 לפרוט'), ומיד בהמשך חזרה בה וטענה כי "לא זכור לי שהיה משהו מיוחד ממוקד רפואי" (עמ' 317 ש' 26 לפרוט').

בנסיבות כוללות אלה, לא ניתן לקבל את גרסת הנאשמת 3 כי עדכון הטבלה בעמוד הרלוונטי של התאריכים 30.6.16-23.6.16, בו התייחסויות רבות בגוף ראשון לגבי אופן טיפולה במקרים, לא בוצע על ידה. בנוסף, קשה עד מאד לקבל את גרסתה כי יתכן ולא הבחינה בזהות החריגה של מקור המידע "אנונימי ממכון שמבצע הפלות" אשר הופיע לא פחות מחמש פעמים באותו עמוד, ארבע מהן באותו תאריך, כאשר מדובר בסך הכל בתשעה מקרים המפורטים בעמוד זה. הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר בעדכון שביצעה בעמודה הסמוכה לזו בה הופיעו פרטי מקור המידע. בנוסף, מדובר בעדכונים ביחס לשיחות טלפון אשר בוצעו בשני מועדים שונים (28.6.16 ו-30.6.16 – ראו ת/5), ולפיכך הנאשמת 3 נחשפה לכל הפחות פעמיים לכיתוב חריג זה. (ה) הנאשמת 3 העלתה, בעת עדותה בבית המשפט, את האפשרות כי הבינה מהכיתוב "אנונימי ממכון הפלות" שמדובר בדיווח אשר ניתן ברשות המטופלת:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

"אני מנסה לחשוב איך הבנתי את זה, מה הבנתי מאנונימי ממכון הפלות, אם שמעתי והבנתי שהיה משהו כזה – מישהי שיושבת במקום כזה ולידה מישהי שברשותה. היו לנו מקרים כאלה"
(עמ' 283 ש' 6-8 לפרוט').

יש לדחות השערה זו. המידע לגבי ארבע מהמטופלות במרפאה הגיע לידיעת הנאשמת 3 ביום 28.6.16, מידע הכולל פרטים כגון גיל ומועד שנקבע לביצוע הפלה לגבי אחת מהן. הנאשמת 3 ביצעה שיחות טלפון אל מטופלות אלה באותו תאריך (טבלה - ת/10, פירוט השיחות – ת/5). השיחות לשתיים מהמטופלות נענו, ובמהלך אותן שיחות הן לא שיתפו פעולה עם הנאשמת 3 (ראו פירוט בת/10). קשה להלום כי מטופלות יסכימו להעברת פרטיהן אל אמ"א ובאותו יום יסרבו לשתף פעולה. הנאשמת 3 עומתה עם קושי זה אולם לא מצאה לו כל מענה אפשרי (ת/16 ש' 129-126, ש' 224-222). בחקירה אחרת, כשעומתה אף עם שיחת טלפון כועסת מצד בן זוגה של מ.ז, ונשאלה לתגובתה לכך שהיה לה ברור כי המידע לא הועבר בהסכמת מ.ז, בחרה הנאשמת 3 להשיב כך:

"...לא רוצה לענות על זה, אני אשחק אותה מטומטמת כי את שואלת אותי שאלות..." (ת/17 ש' 146).

(ו) עוד בהקשר הכיתוב **"אנונימי ממכון הפלות"**, יש להפנות לאופן תיאור פרטי הנאשמת 1 בטבלת **"ריכוז פעילות"** של אמ"א, כפי שנשלחה בהודעת דוא"ל מליזה אל הנאשמת 3: בקטגוריית **"שם"** מופיעות המילים **"דיסקרטי ביותר"**; מספר הטלפון המופיע הוא מספר הטלפון של הנאשמת 1; בקטגוריית **"מקצוע"** מופיע **"עובד במרכז רפואי – שכנוע להפלות"**; בקטגוריית **"במה רוצה להתנדב"**, מופיע **"דיסקרטי ביותר, רק מוסרת שם וטלפון"** (ת/10). עיון בטבלת המקרים שטופלו על ידי הנאשמת 3, מעלה כי במקרים אשר דווחו על ידי הנאשמת 1 צוינו פרטי המקור כ**"אנונימי ממכון שמבצע הפלות"**, ואילו במקרים אחרים צוינו פרטי מודיע או המילים **"דרך האתר"** או מקרים מסוימים בהם כלל לא צוין דבר לגבי מקור המידע. לפיכך, ככל שמקור המידע שמסרה הנאשמת 1 אכן לא היה ידוע, הרי שלא היה כל מקום לציון המילים **"אנונימי ממכון שמבצע הפלות"** אלא פשוט לא היה מצוין דבר. לא ברור כיצד גם הרישום של **"עובד במרכז רפואי – שכנוע להפלות"**, וגם האישום של פרטי מקור כ**"אנונימי ממכון שמבצע הפלות"**, חמקו מעינייה של הנאשמת 3.

(ז) נתון נוסף המצביע על ידיעת הנאשמת 3 לגבי מקור המידע, קשור למטופלות שפרטיהן התקבלו ביום 28.6.16. מדובר בארבע מטופלות שפרטיהן נכתבו ביום 28.6.16 בטבלה וכן הועברו אל הנאשמת 3 בהודעת דוא"ל מליזה, כאשר בנושא ההודעה נכתב **"שמות לנשים להפלה – מהשתולה שלנו"** (ת/10). הנאשמת 3 ניסתה להסביר בעת עדותה בבית המשפט, כי בשל עומס בעבודה היא נוהגת שלא להסתכל על נושא ההודעה אלא לפתוח אותה מיד (עמ' 269 ש' 24-30 לפרוט'). מעבר לחוסר ההגיון שבהסבר זה, במיוחד לאור טענת העומס הרב אשר היה אמור להביא לתוצאה הפוכה של סינון פתיחת הודעות בהתאם לנושא, הרי שעיון בגוף ההודעה שומט את הבסיס להסבר. מדובר בהודעה שהועברה אל הנאשמת 3, בשני מועדים שונים, ולפיכך בתוכן ההודעה ביום 28.6.16 מופיע הנושא **"שמות לנשים להפלה – מהשתולה שלנו"** פעמיים. מעבר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

לנושא, בגוף ההודעה נמצא מידע דל ומצומצם ביותר של שמות ומספרי טלפון. לפיכך, לא ברור כיצד נושא ההודעה נעלם מעיניה של הנאשמת 3.

(ח) באותו מועד בו הועברה הודעת הדוא"ל מליזה אל הנאשמת 3, 28.6.2016, נערכה אף שיחת טלפון ביניהן, במהלכה אמרה ליזה לנאשמת 3 כי שלחה אליה "4 מקרי הפלה שהכנסתי מהבחורה **ההיא**" (ת/9, ת/30). הנאשמת 3 לא שאלה את ליזה דבר לגבי פרטי "**הבחורה ההיא**" באופן המעיד על הבנה במי מדובר (יש להזכיר, כי הקשר הראשוני בין הנאשמת 1 לנאשמת 3 ולליזה, נוצר חמישה ימים בלבד קודם לכן).
(ט) בשיחה שנערכה בין ליזה לנאשמת 3 ביום 28.7.16, העבירה ליזה את פרטיהן של שתי מטופלות. במהלך השיחה, אמרה ליזה לנאשמת 3 כי קיבלה את פרטיהן "**מההיא שמטפלת שנותנת לנו... עכשיו היא התקשרה אלי בטלפון**" (ת/9, ת/25). כמפורט לעיל, הוצגו ראיות לשיחה בין הנאשמת 1 לליזה אשר קדמה לשיחה זו, וכן לפנייה של הנאשמת 3 לאותן מטופלות בהמשך. גם במקרה זה, קיבלה הנאשמת 3 את הידיעה כי המידע המתקבל מ"**ההיא שנותנת לנו**" באופן המעיד על ידיעה במי מדובר, ומבלי ששאלה דבר לגבי מקור המידע.

מדובר במארג של ראיות שונות המחזקות זו את זו ומבססות את המסקנה העולה מכל אחת מהן בנפרד, עד לכדי מסקנה ברורה שאינה מותירה כל ספק באשר לידיעת הנאשמת 3 ביחס למקור המידע.

מטרת שיחות הטלפון

11. הנאשמת 3 כפרה בתוכן השיחות המיוחסות לה לגבי כל המתלוננות. כתב האיטום לא פירט את תוכן השיחות, אלא צוין כי הנאשמת 3 ניסתה בשיחות אלה להניא את המתלוננות מביצוע הפלה. מבלי להתייחס בשלב זה לפן המשפטי של משמעות תוכן השיחות, הרי שמספר ראיות מבססות, במצטבר, את הנטען בכתב האיטום לגבי מטרת השיחות שביצעה הנאשמת 3, כניסיון להניא מביצוע הפלה:

(א) הנאשמת 3 בעצמה, העידה בבית המשפט לגבי עבודתה במחלקת אמ"א כי "**קודם כל אנחנו עוסקים במניעת הפלות אבל לא בהפחדה**". (עמ' 301 ש' 304 לפרוט').

(ב) בהתאם לראיות שפורטו עד כה, הנאשמת 3 קיבלה את פרטי המתלוננות מהנאשמת 1 ללא כל פירוט של בקשה או צורך בסיוע מכל סוג, אלא אך בשל העובדה שבכוונתן היה לבצע הפלה. מכאן, לא ברורה טענתה בעדותה הראשית כי ביקשה "לסייע" לנשים בהריון (עמ' 266-267 לפרוט'), כאשר פנתה אל המתלוננות ללא כל ידיעה מוקדמת כי קיים צורך בסיוע כלשהו, אלא לאור הנתון היחיד ולפיו ביקשו לבצע הפלה.

(ג) ניתן להתרשם משיחות שתועדו עם חלק מהמתלוננות, כי הנאשמת 3 אכן ניהלה שיחה שעניינה הוא כביכול בירור צורך בסיוע לאישה בהריון, אולם מטרת הצעת הסיוע היא ביטול כוונה לבצע הפלה, כגון השאלה הבאה:

"**למה את רוצה לעשות הפסקת הריון? את נשואה?**"
(ת/26, שיחה עם מ.ז.);

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

"בנוגע להריון, תגידי, בכל זאת חשבת על זה שאם ניתן לך, נגיש בפניך את כל האמצעים והיכולות..." (ת/28, שיחה עם ש.נ.);
"רציתי לדעת האם הכל בסדר ושמרת על ההריון?" (ת/7, מסרון לש.י.א.).

(ד) ליוזיה תיארה את מטרת העבודה במחלקת אמ"א כהצלת העובר:

"**כל המטרה זה הצלת חיים, נטו. אנחנו טיפלנו במקרים של יהודיות ללא הבחנה. כל דבר שצריך לעזור כדי להציל את הילד אנחנו נעשה**" (עמ' 187 ש' 22-23 לפרוט').

התנהלות המרפאה

12. הסנגורים הקדישו חלק משמעותי מפרק שמיעת הראיות לשם הצגת התנהלות בעייתית מצד המרפאה בכל הנוגע להליך הוועדה הדנה בבקשה לביצוע הפלה. בהמשך, טענו טיעונים משפטיים שונים על יסוד טיעוניהם העובדתיים בסוגיה זו.
מדובר בוועדה המתנהלת במרפאה, ברשיון משרד הבריאות, וכוללת שני רופאים ועובדת סוציאלית (עדותו של חדד, עמ' 30 ש' 9-8 לפרוט'). ב"כ הנאשמת 1 הציגה חוזרי מנכ"ל משרד הבריאות העוסקים בהרכב הוועדה, מחדדים את הצורך בהגברת ההסברה בוועדה, הקדשת זמן לשיחה עם הפונות על מנת שישקלו שוב את בקשתן ועוד (נ/1). הנאשמת 1 טענה בבית המשפט טענות שונות לגבי התנהלות בלתי תקינה של הוועדה: קיום וועדה בנוכחות איש וועדה אחד בלבד מתוך השלושה הנדרשים; הנחיה למזכירות לתאם וועדה עם איש מקצוע אחד בלבד; דיון בוועדה הנמשך דקות ספורות בלבד; קבלת אישור עם חתימה של איש וועדה אחד בלבד, תוך השלמת החתימות הנוספות חודשים לאחר מכן; קביעת וועדה וניתוח באותו יום (עמ' 231 לפרוט'). לגבי הרכב הוועדה, טענה הנאשמת 1 כי התייצב חבר וועדה אחד ש"הסתדר לו", ולא דווקא איש מקצוע מסוים (עמ' 237 ש' 9-7 לפרוט'). בנוסף, טענה כי נחשפה למקרים רבים של בכי, מטופלות אשר חשפו בפניה כי אינן מעוניינות בהפלה אך נתונות ללחץ מצד בן זוגן או משפחתן, מטופלות הנתונות ללחץ כלכלי, ואף מקרה בו נחשפה ללחץ מצד בן הזוג בסמוך לחדר הניתוח ולחץ מצד אחות חדר הניתוח לסיים את ההליך. עוד הוסיפה, כי אנשי צוות חדר הניתוח נהגו לשתף במזכירות לגבי תגובות קשות של מרבית המטופלות לאחר ההפלה:

"אחרי שהאישה מתעוררת מההרדמה של ההפלה, 98% מהנשים מתעוררות ופורצות בבכי "למה עשיתי את זה, איך עשיתי את זה?" זה משהו שהיינו שומעים בשוטף, אלו חוויות אישיות שאני נחשפתי בעצמי ששיתפו אותי המטופלות ואלו חוויות שהמזכירות חוו וסיפרו אחת לשנייה." (עמ' 232 ש' 31-27 לפרוט').

13. העדים אשר העידו בפני וכן הראיות השונות שהוצגו, מעלים תמונה בעייתית של התנהלות לא תקינה בעוצמה מסויימת, אולם לא כזו המתקרבת לתיאוריה הקשים של הנאשמת 1, כפי שיפורט להלן:

(א) כמות ההפלות. הנאשמת 1 ביקשה להעצים את ההתנהלות הקלוקלת בה לטענתה הבחינה, והתייחסה בעדותה בבית המשפט לכמות הפלות רבה ביותר במרפאה. כך הגיבה כשעומתה עם עדותו של חדד לגבי כמות של כ-15 הפלות בחודש:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

- ש"ו.** איתי חדד אמר פה בבית המשפט שהמרפאה ביצעה בערך 15 הפסקות הריון בחודש. מפנה לעמוד 34 לפרוטוקול יום 3.8.
- ת.** אני אומרת לך שזה יכול היה להיות בשבוע 15. והוא לא קבע את הניתוחים, אנחנו קבענו. הוא היה המנהל והיה ממוקם במרפאות ולא בחדרי הניתוח." (עמ' 254 ש' 11-14 לפרוט').

חדד העיד, כאמור, כי מדובר בכ-15 מקרים בחודש (עמ' 30 ש' 4 לפרוט'), שמש העידה לגבי ממוצע הפלות חודשי הנע בין 5 ל-20 ולא יותר מ-30 בחודש (עמ' 59 ש' 1-8 לפרוט'), ואילו עדת ההגנה פורטנוי טענה, בהתאם לדו"חות, כי מדובר בין תשעה לשבעה עשר מקרים בחודש (עמ' 326 ש' 23-24 לפרוט'). עדויות עדים אלה עולות בקנה אחד של סדר גודל ממוצע כמות של הפלות בחודש, וסותרות באופן מהותי את עדות הנאשמת 1 בסוגיה זו. הדו"חות החודשיים שהועברו על ידי הוועדה להפסקת הריון במרפאה אל משרד הבריאות, הוגשו על ידי ב"כ הנאשמת 1 כמוצג הגנה (נ/6). עיון בדו"חות אלה, המתייחסים לשלוש שנים, החל מחודש ינואר 2016, מעלה כי במהלך שנת 2016 נעה כמות הוועדות החודשיות בין 6 ל-18 מקרים, כאשר בחודש מסויים אף היו שני מקרים בלבד. דוח"ות אלה מבססים את עדויות חדד, שמש ופורטנוי, לעומת גרסת הנאשמת 1 בבית המשפט. בנוסף, גרסה זו של הנאשמת 1 בבית המשפט אינה עולה בקנה אחד עם גרסתה בעת חקירתה ברמו"ט, כשנשאלה כיצד לא העבירה כמות גדולה יותר של פרטי מטופלות והשיבה כי "היו שבועות שהיו בהם מעט מאוד נשים שקבעו ואפילו בכלל לא" (ת/1 ש' 108). אכן, ככל שמדובר היה בכמות של הפסקות הריון בסדרי הגודל עליהם העידה הנאשמת 1 בבית המשפט, לא ברור כיצד העבירה למחלקת אמ"א רק כ-10 שמות במהלך הקשר שנמשך בחודש ימים (עדותה בעמ' 234 ש' 16-17 וכן הראיות שפורטו לעיל ביחס למידע שהעבירה).

ב) מספר חברי הוועדה. הנאשמת 1 טענה בבית המשפט, כי על אף הצורך בשלושה חברי וועדה, מנתה הוועדה חבר אחד בלבד, רופא או עובד סוציאלי:

- "בשביל לתקתק עניינים, הוועדה התקצרה לאיש מקצוע אחד כי לכל אחד משלושתם יש את היומן שלו והחיים האישיים שלו ולא יכל להגיע בכל שעה שנדרש אז היה מישהו אחד שהספיק להגיע בזמן מסוים אז אמרו לו טוב, תבוא אתה והוועדה הייתה רק מולו"** (עמ' 231 ש' 7-9 לפרוט').

בהמשך העידה:

- ש"ו.** אמרת מקודם שדי באיש מקצוע אחד מתוך שלושה כדי לקיים את הוועדה. איזה איש מקצוע בדרך כלל?
- ת.** מי שהצליח להגיע והסתדר לו עם היומן שלו. לא משנה מי. (עמ' 237 ש' 7-9 לפרוט').

עד התביעה חדד ועדת ההגנה פורטנוי, דחו טענה זו. על אף שלא הוצגה בפניהם כל ראיה לכך שהוועדה התכנסה לעיתים בהרכב חסר, אישרו כל השלושה את קיומם של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

מקרים בודדים בהם חסר היה חבר וועדה אחד אשר חתם על החלטת הוועדה בהמשך.
כך העיד חדד, מנהל המרפאה:

- "ש. תאשר לי בבקשה שלא בכל הוועדות ישבו שלושה רופאים וזאת הסיבה שגם היה צריך להחתים אותם בדיעבד על הטפסים?
- ת. יכולים להיות מקרים בודדים שלא ישבו שלושת החברים אבל מדובר בדרך כלל במקרים של אותה אישה מיהרה והייתה חייבת לבצע את הפסקת היריון במהירות... היו מספר מקרים בהם לא היו שלושת הרופאים והוועדה בכל זאת התקיימה רק עם שניים. החתימו בדיעבד לאחר שאותם החברים שישבו בוועדה עדכנו את אותו רופא שהיה חסר והוא החתים לגבי ההחלטה."
(עמ' 38 ש' 4-25 לפרוט')

פורטנו, אשר היתה מתאמת ניתוחים במרפאה ואחראית על דיווח הוועדות והפסקות הריון למשרד הבריאות, התייחסה בעדותה לסוגיה זו:

"היו גם, לא יודעת, מספר פעמים אולי שהם השלימו את החתימה בדיעבד, כי האישור כאילו כשאחד מחברי הוועדה לא נוכח ואז קיבלו ממנו איזה אישור טלפוני או משהו והוא השלים את החתימה בדיעבד. אבל זה מקרים בודדים שהיו... הגיוני שיהיו מקרים, כמה בדיוק אל תשאל אותי, אבל היו מקרים, אחד מתוך עשרים."
(עמ' 326 ש' 19-26 לפרוט')

בהמשך, הבהירה כך:

"אם יש רופא שמסיבה כזו או אחרת אינו יכול להגיע הוא אומר בתאריך הזה אני לא אוכל להגיע, אני זמין באמצעים אחרים."
(עמ' 329 ש' 29-30 לפרוט')

עדת ההגנה זיו, העידה כי במהלך תקופת עבודתה במרפאה (שנת 2020), נכחו בוועדה שני רופאים והיא כעובדת סוציאלית.

המתלוננת ש.י.א העידה כי בוועדה שעברה נכחו שתיים, אחת מהן רופאה ואת המקצוע של השניה לא זכרה (עמ' 75 ש' 1-7 לפרוט'). המתלוננת מ.ז. העידה כי בוועדה נכחו שלוש חברות וועדה – עובדת סוציאלית, פסיכולוגית ויתכן שרופאה (עמ' 209 ש' 1-2 לפרוט'). ניכר בעדות המתלוננת כי לא היו מודעות למספר חברי הוועדה הנדרש ולחשיבות הדבר. בנוסף, עדויותיהן משתלבות זו בזו ומחזקות את עדויות חדד ופורטנו לגבי מספר חברי הוועדה. לפיכך, ולאור הקשיים שפורטו ואלה שיפורטו בהמשך ביחס לגרסת הנאשמת 1, ניתן לקבוע כי אכן היו מקרים בהם נכחו שני חברי וועדה במהלך קיומה, אולם אין מדובר במקרים רבים ובוודאי שאין מדובר בנוהג תדיר או בנוכחות של חבר וועדה אחד בלבד.

(ג) זימון וועדה וביצוע הפלה באותו יום וכן דיון קצר בוועדה. הנאשמת 1 טענה כי לא פעם זומנו מטופלות לוועדה תוך שנאמר להן להיות בצום עוד לפני כינוסה, על מנת שיוכלו לעבור את ההפלה באותו יום. בנוסף, טענה כי הוועדות נמשכו דקות ספורות בלבד. העדים השונים אישרו כי לעיתים נקבעה הפלה לאותו יום בו בוצעה הוועדה: חדד הסביר כי הדבר קרה כאשר הרופא שהפנה את המטופלת לוועדה סבר כי היא תקבל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

אישור (עמ' 35 ש' 11-12 לפרוט'); שמש העידה כי מועד הביצוע נקבע על ידי הגניקולוג (עמ' 60 ש' 32 – עמ' 61 ש' 2 לפרוט'); פורטנוי הדגימה בעדותה פניית מטופלת בשעת בוקר, כאשר אם באותו יום התקיימה וועדה היא היתה מוזמנת אליה, וככל שהבקשה אושרה – בוצעה ההפלה בהמשך אותו יום (עמ' 330 ש' 24-28 לפרוט').

חדד אישר בעדותו כי ההליך בוועדה קצר, נמשך כ- 5-10 דקות, תוך שהסביר כי הקריטריונים בחוק ברורים מאד ומכאן אף ברורה השאלה האם הפונה עומדת בהם (עמ' 35 ש' 22-26 לפרוט'). באופן דומה, שמש (עמ' 61 ש' 23-24 לפרוט') ופורטנוי (עמ' 335 ש' 18 לפרוט') אישרו כי הוועדה ערכה כ- 5-10 דקות לכל מטופלת. שמש הוסיפה כי בוועדה היו עלונים עם חומר הסברה (עמ' 62 ש' 1-4 לפרוט').

(ד) גרסה כבושה. טענות הנאשמת 1 כנגד התנהלות הוועדה עלו לראשונה בבית המשפט. לטענתה, על אף שסיפרה את כל האמת בעת חקירתה ברמו"ט, העלתה טענות אלה לראשונה בתגובתה לכתב האישום בשל ייצוגה על ידי סגור אחר אשר יעץ לה שלא לציין את הדברים בחקירה (עמ' 237 ש' 18-21, עמ' 263 ש' 11-13 לפרוט'). קיים קושי משמעותי בקבלת טיעון זה, לאור העובדה שבחקירתה הראשונה ברמו"ט הנאשמת 1 כלל לא היתה מיוצגת. בנוסף, הנאשמת 1 הוסיפה בחקירתה דברים בכתב ידה במספר מקומות, באופן המעיד על החופש שהיה לה להוסיף דברים במענה לחשדות כנגדה (דוגמת ת/1 ש' 54). אותם תיקונים ותוספות בכתב ידה של הנאשמת 1 מעלים תמיהה ביחס לטיעון נוסף שהעלתה בסוגיה זו, ולפיו נתקלה בכעס מצד החוקרת כשביקשה להוסיף דברים שלטענתה לא נכתבו. טיעון זה של מניעה מצד החוקרת, אף סותר את הטיעון לפיו נמנעה מלציין את התנהלות המרפאה והוועדה בשל הנחיית סגורה הקודם.

זאת ועוד: במהלך עדותה בבית המשפט העידה הנאשמת 1 כי לאחר שלב הכחשה ראשוני, כל האמת "יצאה" במהלך חקירתה הראשונה ברמו"ט (עמ' 240 ש' 4-8, עמ' 242 ש' 5-2 לפרוט'). לא ברור מדוע כחלק מחשיפת כל האמת, נמנעה הנאשמת 1 מלומר דבר בעת חקירתה ברמו"ט לגבי התנהלות המרפאה והוועדה. דברים אלה מקבלים משנה תוקף לנוכח הצורך במתן הסבר להתנהלות בעת חקירתה וכן לאור טיעונה בבית המשפט כי התנהלות הוועדה היוותה עבודה גורם משמעותי לפעול כפי שפעלה. בנסיבות כוללות אלה, לא ניתן הסבר מניח את הדעת לכבישת גרסת הנאשמת בסוגיה זו.

(ה) חשיפת הנאשמת 1 למקרים קשים על בסיס יומיומי. הנאשמת 1 טענה כי במהלך עבודתה במרפאה נתקלה במקרים רבים של בכי לפני ביצוע ההליך, לחצים מצד קרובים למטופלות לבצע את ההפלה, וחרטה מצד המטופלות מיד לאחר ביצועה: לדבריה, שמעה כי לא פחות מ-98% ממבצעות ההפלה פרצו לאחר מכן בבכי ושאלו "למה עשיתי את זה, איך עשיתי את זה?" (עמ' 232 ש' 28 לפרוט').

ביחס לתדירות התופעה, הבהירה כך:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59680-03-18 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

ש. כל כמה זמן היית שומעת את הבכי הזה ואת השיחות שעשו

איתך?

ת. זה משהו שדובר במרפאה באופן כללי בשוטף ביום יום
(עמ' 249 ש' 15-16 לפרוט').

לעומתה, חدد העיד כי ברוב המקרים לא היו מחזות של בכי, כאשר בדרך כלל מדובר במקרים המתבצעים לאחר שהמטופלת קיבלה את ההחלטה ומעוניינת לבצע הפלה. עוד הוסיף כי גם בטיפולים אחרים המבוצעים בחדרי הניתוח של המרפאה ואינם קשורים להפלה, יתכנו מקרים של מנותחים נרגשים ומבוהלים עד כדי בכי (עמ' 48 ש' 7-9 לפרוט').

שמש חיזקה את עדות חדד. בעדותה אישרה כי לעיתים היה בכי ליד הפקידות, אך הוסיפה כי לא היה בכי מוגזם מכיוון שלרוב מדובר בנשים שרצו לבצע את ההפלה. כמו כן, העידה כי אף פעם לא שמעה על בכי בחדר ההתאוששות, ובמענה לשאלה השיבה כי אף פעם לא שמעה על מישהי שהביעה צער על שביצעה את ההפלה (עמ' 62 ש' 33 – עמ' 63 ש' 7 לפרוט'). יש לציין כי שמש הבהירה בעדותה שכבר אינה עובדת במרפאה.

עדת ההגנה פורטנוי נשאלה בחקירתה הראשית לגבי מקרי בכי וסיפורים הנוגעים ללב, והשיבה כי לאורך כל שנות עבודתה במרפאה נתקלה אולי בשני מקרים של בכי (עמ' 336 ש' 7-10 לפרוט'). עדויות נוספות שנשמעו לגבי כל ההליך הן עדויות המתלוננות ש.י.א.ומ.ז, כאשר לגבי סוגית בכי העידה רק מ.ז. כי בכתה בעת קיום הוועדה (עמ' 221 ש' 30 – עמ' 222 ש' 2 לפרוט'). עדויות אלה עולות בקנה אחד, מחזקות האחת את השניה ומבססות את הקושי בקבלת גרסתה המעצימה של הנאשמת 1. זאת ועוד: הנאשמת 1 טענה כי החוויות הקשות והחרטה של מטופלות לאחר הפלה, סופרו במזכירות על ידי צוות חדר הניתוח וכן כי המזכירות חוו בעצמן חוויות של בכי ושיתפו זו את זו (עמ' 232 ש' 27-31 לפרוט'). בנוסף, העידה כי עבדו איתה באותה תקופה בתחום תיאום וועדות או ניתוחים 7-8 מזכירות (עמ' 249 ש' 37-41 לפרוט'). על אף דברים אלה, לא נשמעה כל עדות התומכת בטענה זו, ואילו עובדת המרפאה היחידה שזמנה על ידי הנאשמת 1 לעדות, פורטנוי, סתרה את עדותה בסוגיה זו.

(ו) הסנגורים היפנו להתנהלותו של ד"ר רז, שביצע הפלות במרפאה, אשר לדבריהם הנחה מטופלות כיצד לשקר לוועדה על מנת לקבל את אישורה לביצוע ההליך. דעותיו של ד"ר רז לגבי לשון החוק בסוגית ההפלות עלו במהלך עדותו בבית המשפט, וכן עלו בתיעוד שיחותיו עם מזרחי (אשר התקיימו בחודש אוגוסט 2021) בעת שהציג לה אפשרויות אשר יסייעו לה בקבלת אישור בוועדה. איני רואה מקום להרחיב בעניין זה מכיוון שד"ר רז לא היה חלק מהוועדה וכן לא הוצגה כל ראיה כי הפעיל לחץ על המתלוננות לבצע הפלה. בנוסף, הנאשמת 1 לא טענה כי נחשפה לשיחה או לתדרוך כלשהו מצד ד"ר רז כלפי מי מהמתלוננות, כפי שעלה אף מעדותו בבית המשפט (עמ' 166 ש' 27-28 לפרוט'). באופן דומה, לא מצאתי לתת משקל לעדותה של לוי ולתיעוד הוועדה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

להפסקת הריון בה נטלה חלק. קשה ללמוד מתייעוד זה לגבי אופן ניהול הוועדה במועדים הרלוונטיים, כאשר התיעוד התקיים בחודש ינואר 2022, כחמש שנים וחצי לאחר המיוחס לנאשמות, בהרכב וועדה שלא ברור הקשר בינו לבין ההרכב במועדים הרלוונטיים, וכן כשלא הוצגה כל ראיה ואף לא נטען כי אחת הנאשמות נחשפו להתנהלות בתוך חדר הוועדה.

הראיות שהוצגו בבית המשפט לגבי התנהלות הוועדה בעת דיון בבקשה לאישור הפלה, מתייחסות למתלוננות ש.י.א.ו.מ.ז. בלבד. ש.י.א.זכרה באופן כללי את התנהלות הוועדה בעניינה, העידה כי נשאלה לגבי פרטים אישיים, היסטוריה רפואית, סיבת רצונה לבצע הפלה, וקיבלה הסברים על הפרוצדורה (עמ' 75 ש' 10-7 לפרוט'). בנוסף, ביקשה שלא למסור את הסיבה הרפואית אשר הביאה אותה לביצוע הפלה אולם העידה כי מסרה לוועדה את הסיבה האמיתית לרצון זה (עמ' 86 ש' 27-23 לפרוט'). לגבי השאלה האם חברי הוועדה הציגו בפניה את הסיכונים העומדים בעת ביצוע הפלה, השיבה כי אינה זוכרת אך הדבר יתכן (עמ' 90 ש' 7-6 לפרוט'). גם מ.ז., אשר העידה בבית המשפט שנים רבות לאחר הוועדה, זכרה בעיקר את החלקים שהיו לה קשים במהלך הוועדה. כך, העידה כי חשה שהיא נמצאת בחקירה לגבי הסיבה לבקשתה להפסקת ההריון, וכן כי ניסו להניא אותה מביצוע הפסקת ההריון:

"ניסו להניא אותי, שאלו אותי "אם יש לך בן זוג אז למה את רוצה להפסיק את ההיריון", ניסו להניא אותי מההליך וזה הדבר שהכי זכור לי כי זה היה מאוד קשה בסיטואציה הזו להצדיק את עצמי ולהסביר למה אני רוצה לעשות את זה. לכן, שאר הפרטים בוועדה פחות זכורים לי." (עמ' 218 ש' 18-15 לפרוט').

יש לציין בעניין זה, כמו גם בסוגיות נוספות, כי ב"כ הנאשמת 1 ביקשה להגיש חלק מהודעות המתלוננות בתיק, בעוד ב"כ המאשימה הסכימה לכך ובלבד שיוגשו כל ההודעות. בהחלטה מיום 17.11.22, נקבע כי ב"כ הנאשמת 1 תפנה לב"כ המאשימה על מנת להגיע להסכמות לגבי הגשת הודעות. הדבר לא נעשה, על אף החלטה חוזרת בנושא זה מיום 21.3.23. לפיכך, הודעות אלה לא התקבלו על ידי בית המשפט (למעט הודעותיהן של ט.פ. ות.א אשר הוגשו במהלך ניהול ההליך).

סיכום ביניים – ממצאים עובדתיים

14. המאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמת 1 עבדה כמזכירה במרפאה, ומסרה במשך כחודש ימים למחלקת אמ"א בעמותה מידע לגבי מטופלות אשר ביקשו לבצע הפלה במרפאה, זאת ללא אישורן או הסכמתן של המתלוננות הבאות: ש.י.א.מ.ז., ל.א.ש.ג.ת.א., ט.פ. פרטים אלה עונים על יסודות סעיף 19(א) לחוק זכויות החולה וכן סעיף 16 בהסכם העסקתה (ת/16, וראו התייחסות מפורטת בהמשך).

בנוסף, הוכיחה המאשימה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמת 3 קיבלה מידע זה, ביועדה את מקורו, וכי בעקבות כך התקשרה אל אותן מתלוננות במטרה לנסות ולהניא אותן מביצוע הפלה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

לגבי התנהלות הוועדה, הוכיחה ההגנה כי אירעו מקרים בהם לא נכח המנין הנדרש אלא נכחו שני חברי וועדה בלבד ואילו החבר השלישי חתם בדיעבד, אולם לא הוכח כי מדובר היה בנוהג קבוע, מקובל או תדיר, וכך לא הוכח כי נכח חבר וועדה אחד בלבד. בנוסף, הוכח כי הדיונים בוועדה ערכו כ- 5-10 דקות. באשר להתנהלות מטופלות במרפאה, הוכח כי מעת לעת מטופלת פרצה בבכי, אולם לא הוכחה אווירה יומיומית, של מרבית המטופלות, בדרך של בכי וחרטה על הליך ההפלה, כפי שנטען על ידי הנאשמת 1.

(ב) מסגרת נורמטיבית ובחינת טיעונים משפטיים

15. הזכות של כל אדם לפרטיות היא בעלת מעמד מיוחד במשפט הישראלי. מדובר בזכות לה שורשים עתיקים במשפט העברי (ראו פירוט ברע"פ 4743/20 **מרדכי לייבל נ' מדינת ישראל**, פסקה 2 בפסק דינו של כב' השופט הנדל (20.7.2022) (להלן: "רע"פ לייבל"). זכות זו זכתה להגנה בשנת 1981 בחוק הגנת הפרטיות, ובהמשך - לעיגון מעמדה כזכות חוקתית בהוראת סעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. בית המשפט העליון התייחס לשינוי במעמד הזכות לפרטיות לאחר חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, באופן הבא:

"בכך הוכרה זכות חוקתית לפרטיות בהיקף רחב יותר מהיקפה של הפרטיות בחוק הגנת הפרטיות אכן, מכוחו של חוק היסוד הפכה הפרטיות לזכות חוקתית-על-חוקית..."
(בג"צ 6650/04 פלונית נ' בית הדין הרבני האיזורי בנתניה, פסקה 9 (14.5.2006)).

הפסיקה התייחסה למעמדה הרם והחשוב של הזכות לפרטיות, כזכות יסוד לה השפעות נרחבות:

"זכות זו מהווה את אחת מזכויות היסוד של האדם בישראל. היא אחת החירויות המעצבות את אופיו של המשטר בישראל כמשטר דמוקרטי והיא אחת מזכויות העל המבססות את הכבוד והחירות להן זכאי אדם כאדם, כערך בפני עצמו"
(ע"פ 5026/97 ג'ק גלעם נ' מדינת ישראל, פסקה 9, (13.6.1999) (להלן: "עניין גלעם").

16. אפרט כעת את הוראות החיקוק הרלוונטיות למעשים המיוחסים לנאשמות, ובהתאם אתייחס אף ליסודות העבירות. סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות קובע כך:

"הפוגע במזיד בפרטיות זולתו, באחת הדרכים האמורות בסעיף (1)2, (3) עד (7) ו-(9) עד (11), דינו - מאסר 5 שנים".

סעיפים (7)2 עד (10) לחוק הגנת הפרטיות, מגדירים פגיעה בפרטיות באופן הבא:

- "(7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניניו הפרטיים של אדם;
- (8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע;
- (9) שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה;
- (10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9);".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680-03 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

היסוד הנפשי שבבסיס העבירה, נקבע בהוראת סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, כפגיעה "במזיד". בעקבות תיקון 39 לחוק העונשין, הגדיר המחוקק את היסוד הנפשי הנדרש בעבירה בה מדובר ב"מזיד" בהוראת סעיף 90א לחוק העונשין, תשל"ז – 1977 (להלן: "חוק העונשין"), כדלקמן:

"90א. בכל מקום בחיקוק שנחקק לפני תחילתו של חוק העונשין (תיקון מס' 39) (חלק מקדמי וחלק כללי), תשנ"ד–1994 (בפרק זה - חוק העונשין תיקון מס' 39), ושבנו היסוד הנפשי שבעבירה בא לידי ביטוי במונח –

(1) "זדון" או "מזיד" - יהיה היסוד הנפשי הדרוש להתהוות העבירה - מודעות כאמור בסעיף 20(א) רישה, ולעניין תוצאת המעשה הנמנית עם פרטי העבירה - גם פזיזות";

לפיכך, היסוד הנפשי בעבירת פגיעה בפרטיות מחייב מחשבה פלילית "רגילה", כלומר מודעות לטיב המעשה ולקיום נסיבותיו, או עצימת עיניים השקולה לכך (ראו: ע"פ י-ם) 7957-07-19 מדינת ישראל נ' **מרדכי לייבל**, פסקה 42 (26.2.20) (להלן: "ע"פ לייבל"), והתייחסות לכך במסגרת רע"פ לייבל, פסקה 6 בפסק דינו של כב' השופט קרא). על יסוד מצע נורמטיבי זה והממצאים העובדתיים שנקבעו, אבחן כעת את טיעוניהם המשפטיים של הסנגורים.

היסוד הנפשי

17. ב"כ הנאשמת 1 טענה כי היסוד הנפשי לא הוכח, מאחר והמניע של הנאשמת 1 היה רצון לסייע למטופלות ולא רצון לפגוע בפרטיותן. לטענתה, מניע זה בנוסף לחוסר ידיעת הנאשמת 1 את החוק, אינם מקימים יסוד נפשי של "מזיד". אתיחס תחילה לסוגית אי ידיעת החוק, סוגיה המוסדרת בהוראת סעיף 34יט' לחוק העונשין כדלקמן:

"לעניין האחריות הפלילית אין נפקה מינה אם האדם דימה שמעשהו אינו אסור, עקב טעות בדבר קיומו של איסור פלילי או בדבר הבנתו של האיסור, זולת אם הטעות היתה בלתי נמנעת באורח סביר."

לצד הכלל לפיו אי ידיעת הדין אינה פוטרת נאשם מאחריות פלילית, קבע המחוקק סייג אשר הנטל להוכיחו מוטל על הנאשם הטוען לו. על מנת ליהנות מתחולת הסייג, על הטוען להוכיח שני תנאים: תנאי סובייקטיבי של קיום טעות כנה ובתום לב, ותנאי אובייקטיבי כי היתה זו טעות "בלתי נמנעת באופן סביר". לגבי התנאי הסובייקטיבי, נקבע כי נאשם שחשד כי מעשהו אינו חוקי ובוחר "לעצום את עיניו", לא יוכל ליהנות מההגנה. אשר לתנאי האובייקטיבי, על הטוען לסייג להוכיח ולשכנע את בית המשפט כי לא היה בידיו למנוע את הטעות, על אף שפעל כפי שניתן לצפות מהאדם הסביר (ע"פ 3506/13 **דוד הבי נ' מדינת ישראל**, פסקה 547 (12.1.2016)).

הנאשמת 1 טענה בבית המשפט כי לא היה כל תדרוך במרפאה בנושא פרטיות (עמ' 235 ש' 22 לפרוט'), ו"לא דיברו איתי על הגנת הפרטיות אז לא ידעתי" (עמ' 258 ש' 14 לפרוט').

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

עוד טענה כי "מה שאני יודעת שהוא בעייתי ואסור אני מפסיקה אותו או לא עושה אותו מלכתחילה. לא הכרתי את חוק הגנת הפרטיות ולא הבנתי את המשמעות שלו." (עמ' 247 ש' 33 – עמ' 248 ש' 1 לפרוט'). טיעון זה לחוסר ידיעה של הצורך בהגנת פרטיות המתלוננות, אינו עולה בקנה אחד עם ההגיון והשכל הישר. האדם הסביר מודע היטב לצנעת פרטים רפואיים, בוודאי כאשר מדובר בסוגיה כה מורכבת הנוגעת באופן ישיר ואינטימי בפרטיות נשים. בחינה סובייקטיבית של ידיעת הנאשמת 1, ולכל הפחות עצימת עיניה, מעלה כי אותו חוסר ידיעה מוחלט שנטען בבית המשפט לגבי בעייתיות כלפי המתלוננות בהעברת פרטיהן, נעלם בעת חקירתה. הנאשמת 1 עומתה בעת חקירתה ברמו"ט עם העובדה שביקשה מליזה להישאר חסויה והשיבה כך:

"אולי כי הבנתי שזה לא בסדר. וגם אני שומרת מאוד על הפרטיות שלי. אם ביקשתי שלא יציינו את השם שלי אז זה ברור שלא יגלו במקום העבודה שלי ולא המטופלות. אני אמינה עבור הבחורה שתאמה הפלה שאני קבעת לה תור" (ת/1 ש' 89-87).

מתשובה זו ניתן להסיק מספר דברים: ראשית, כי הנאשמת 1 הבינה "שזה לא בסדר". שנית, כי הנאשמת 1 הבינה את חשיבות סוגית השמירה על הפרטיות אף כשמדובר היה רק במסירת שמה שלה למחלקת אמ"א בעמותה, ולא בפרטים משמעותיים יותר כגון העברת מידע רפואי רגיש ביותר לגורם שלישי. שלישית, הנאשמת 1 הצהירה כי היא "אמינה" עבור מי שתאמה הפלה, כלומר שהיא הבינה את קיומם של יחסי אמון בינה לבין מי שהפקידה בידה את המידע.

בהמשך חקירתה, הבהירה הנאשמת 1 את עומק הבנתה של חשיבות השמירה על פרטיות המטופלות, וזאת במענה לשאלה האם שמרה את פרטיהן בטלפון או במחשב:

"ממש לא. אני כל כך דיסקרטית לפרטים של האנשים ורק פה אני עשיתי מתוך שליחות לעזור להן" (ת/1 ש' 119).

אם כן, הנאשמת 1 אשר הבינה היטב את חשיבות הצורך בשמירה על פרטיות המטופלות, טענה כי הפרה זאת ביודעין בשל תחושת שליחות לעזור להן.

הנאשמת 1 אף אישרה כי ידעה (בלשון עבר), שנושא ההפלות הוא אישי ורגיש וכי פגעה קשות בפרטיות המתלוננות בעת שהוציאה את המידע הרפואי שלהן "החוצה" (ת/1 ש' 154-156).

בעת חקירתה השניה ברמו"ט, ולאחר יעוץ משפטי (כפי שעלה מטיעונה בסוגית כבישת עדותה בעניין התנהלות הוועדה), שבה הנאשמת 1 על ידיעתה בזמן אמת לגבי מדיניות השמירה על פרטיות החולים:

"ש. אני אומרת לך שבמעשיך ביצעת עבירה של פגיעה בפרטיות גם על פי חוק זכויות החולה האוסר על כל עובד במוסד רפואי למסור פרטי חולים. גם בחקירתך הקודמת אמרת לי שהמדיניות בנושא שמירה על פרטיות החולים היתה ברורה. נא אשרי? ת. כן ברורה. בכל מקום עבודה. אבל זאת לא היתה המטרה שלי. עכשיו אני מבינה יותר ולא הייתי עושה זאת" (ת/3, חלקו התחתון של גליון 2).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680-03 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

כך, הנאשמת הודתה כי ידעה על מדיניות השמירה על פרטיות החולים, כפי שנהוג "בכל מקום עבודה".

באופן דומה, הוצגו ראיות כי במרפאה הובהרה חשיבות השמירה על פרטיות המטופלות, כפי שהעיד חדד:

"לאורך כל עבודתן אנחנו מדברים כל הזמן עם העובדות לגבי סודיות רפואית, מתבצעות אצלנו פעולות של פלסטיקה, אסתטיקה, אורתופדיה, זה פעולות שנשים וגברים לא רוצים שאנשים יידעו מה עושים. הציפייה של מטופל הוא שנדע ונשמור על הסודיות הרפואית. אנחנו כל הזמן באותן ישיבות יומיות תמיד מדברים על הנושא של סודיות רפואית ולא לדבר ולא לצעוק ואיפה להניח את התיקים. זה עלה מזה שהם מקפידים על אותה סודיות רפואית."
(עמ' 46 ש' 18-23 לפרוט').

דברים אלה מצאו ביסוס בעדותה של שמש, שהיתה ממונה על הנאשמת 1:

"כל הזמן ניתנו הנחיות, בעיקר על ידי, לפחות אחת לשבוע היה לנו במהלך העברת משמרת, חשיבות של דיסקרטיות בשיחות טלפון, בעיקר על כל העניין של שמירה על סודיות רפואית, חומר שיהיה הפוך על הדלפק כל הזמן, שיחות בשקט, שיחות טלפוניות."
(עמ' 56 ש' 28-30 לפרוט').

נושא זה מצא ביטוי אף בהסכם העבודה של הנאשמת 1, תחת כותרת "שמירת סודיות":

"העובד מתחייב לשמור על סודיות מלאה ומוחלטת של כל מידע שיגיע לרשותו בתקופת עבודתו בחברה הקשור לענייני החברה, במישרין או בעקיפין. בכלל זה, אך מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, ישמור העובד על סודיות כל מידע שיגיע אליו בתקופת עבודתו בחברה הנוגע... לענייני לקוחותיה..." (ת/14 סעיף 16).

חדד העיד כי עבר עם הנאשמת 1 על הפרטים העיקריים בהסכם, נתן לה העתק ממנו והזמין אותה לשאול שאלות נוספות בהמשך (עמ' 47 ש' 19-17 לפרוט'). יש להדגיש כי מדובר בהסכם קצר של כשניים וחצי עמודים בלבד, בו ארבעה נושאים מודגשים כנושא בפני עצמו: הגדרת תפקיד, תקופת ההסכם וסיומו, שמירת סודיות והוראות משלימות. למעשה, בשונה מחוסר הידיעה המוחלט לו טענה הנאשמת 1 בבית המשפט, בעת חקירתה ברמ"ט אף חיזקה את עדויות חדד ושמש לגבי חשיבות נושא השמירה על הפרטיות במרפאה:

"זה מאוד רגיש שם ומורכב הנושא של ההפלות" (ת/1 ש' 113).

מודעות זו לחשיבות השמירה על פרטיות במרפאה, עלתה אף בשיחתה של הנאשמת 1 עם ליזה, כשהסבירה מדוע היא שבה ומבקשת לשמור בחשאיות את פרטיה:

"כי אם ידעו שאני עושה דבר כזה בעבודה שלי, את יודעת לבד את התוצאות" (ת/20 עמ' 3).

לאור כל האמור לעיל, לא עלה בידי הנאשמת 1 לבסס את טיעונה לגבי טעות כנה ובתום לב, של חוסר הבנה או ידיעה, ולו ברף של ספק סביר. לכל הפחות, לא התעורר כל ספק כי עצמה את עיניה בסוגיה זו. בנסיבות אלה, בבחינת למעלה מהצורך אפנה בתמצית בלבד לכך שבהתחשב במכלול הנתונים, לא הוכיחה הנאשמת 1 ולו ראשית ראייה לתנאי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

האובייקטיבי של שכנוע כי לא היה בידיה למנוע את הטעות וזאת בהתאם למבחן האדם הסביר.

18. סוגיה נוספת אותה כרכה ב"כ הנאשמת 1 בשאלת היסוד הנפשי, היא מטרת העברת המידע. לטענתה, הנאשמת 1 ביצעה את מעשיה על מנת לסייע למתלוננות ולא על מנת לפגוע בפרטיותן. כאמור לעיל, היסוד הנפשי הנדרש בעבירת פגיעה בפרטיות הוא של מחשבה פלילית "רגילה" – מודעות לטיב המעשה ולנסיבותיו. המאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק את קיומה של מחשבה פלילית זו, ולכל הפחות בדרך של עצימת עיניים. ב"כ הנאשמת 1 ביקשה, למעשה, לכלול ביסודות העבירה את שהמחוקק נמנע מלעשות, והוא יסוד של מטרה להביא לפגיעה. אין כל חשיבות לעניין יסודות העבירה האם הפגיעה בפרטיות נעשתה לשם בצע כסף, בשל אידאולוגיה, יצר נקמות או כל מטרה אחרת. בנסיבות אלה, אין מקום לבחינת טיעון הנאשמת 1 בבית המשפט כי ביקשה לסייע למתלוננות. לפיכך, בבחינת למעלה מהצורך בהקשר זה, אפנה לדיון בהמשך בשאלת מטרת מעשי הנאשמת 1, זאת במסגרת בחינת טענת ההגנה בהתאם לסעיף 18(2)(ב) לחוק הגנת הפרטיות.

19. ב"כ הנאשמת 3 טען כי לא הוכח שהנאשמת 3 ידעה מהו מקור המידע בו עשתה שימוש לשם שיחות עם המתלוננות, ולפיכך לא הוכח היסוד הנפשי. בהתאם לממצאים העובדתיים, הוכח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמת 3 ידעה מהו מקור המידע אשר שימש אותה לשם ביצוע שיחות טלפון לשש מתלוננות שפורטו בפרק הממצאים העובדתיים, וזאת במטרה לנסות ולהניא אותן מביצוע הפלה. לפיכך, המאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר את היסוד הנפשי הנדרש בעבירה המיוחסת לנאשמת 3.

הסכמה מכללא

20. סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות, קובע כי איסור הפגיעה בפרטיות יחול ככל שלא מתקיימת הסכמה:

"לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו."

סעיף 3 לחוק מגדיר הסכמה באופן הבא:

"הסכמה" – הסכמה מדעת, במפורש או מכללא."

לטענת הסנגורים, ניתן ללמוד מאופן השיחות שהתנהלו בין הנאשמת 3 למתלוננות על הסכמת המתלוננות לקיום שיחות אלה, בכך שהמשיכו לשוחח אתה אף לאחר שהזדהתה. לטענתם, מדובר בהסכמה מכללא להעברת המידע ושימוש בו, המתפרסת לאחור, בדיעבד, ומבססת נסיבות בהן לא מתקיימים יסודות העבירה.

לא ברור כיצד שיחת טלפון אשר התנהלה ללא הפסקה מיידית מצד מתלוננת, מובילה למסקנה כי "הסכימה" בכך, בהתנהגותה, לשתי פעולות: האחת - מסירת פרטיה האישיים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

בטרם השיחה לגורם שלישי, והשניה – קיום שיחת טלפון אשר בוצעה כתוצאה מקבלת אותם פרטים, ומטרתה להניא אותה מביצוע פעולה רפואית שרק לשמה מסרה פרטים אלה. מדובר בקפיצה לוגית בלתי מוסברת ובלתי מנומקת לכלל מסקנה, וכן בטיעון שאינו מבוסס על אדנים משפטיים או ראיותיים.

בבחינת למעלה מהצורך, אפנה לראיות שהוצגו לגבי תוכן שיחות הטלפון שערכה הנאשמת 3. מתוך שש המתלוננות שפורטו בפרק הממצאים העובדתיים, נתפסו הקלטות שיחות עם שתיים בלבד: מ.ז. ובן זוגה, וכן ש.ג. האזנה לשיחות ועיון בתמליל מעלים מבוכה מצד המתלוננות וחוסר נכונות לשתף פעולה עם הנאשמת 3:

(א) מ.ז. לא הבינה בתחילת השיחה כיצד הנאשמת 3 קיבלה את פרטיה ("מי שלח..."), היתה נבוכה מקיום השיחה ("צוחקת במבוכה"), וכשהנאשמת 3 התחילה לשאול אותה שאלות פרטיות כגון "למה את רוצה לעשות הפסקת הריון? את נשואה?", מ.ז. ענתה באופן נבוך וניסתה לקטוע את השיחה:

"מ.ז.: וואי... אפשר לא?

הנאשמת 3: לא נשואה? בע"ה.

מ.ז.: לא, אני אומרת אפשר שלא לנהל את השיחה הזאת?" (ת/26).

הנאשמת 3 קיבלה את בקשתה של מ.ז. וסיימה את השיחה. בהמשך, התקשר בן זוגה של מ.ז. אל הנאשמת 3, ביקש את פרטיה והבהיר כי הטרידה את מ.ז. וכי היא עבריינית שהשיגה את פרטיה בדרך לא חוקית (ת/27). מ.ז. אף העידה בבית המשפט. מעדותה ניתן להבין את הסיטואציה המורכבת והרגישה אליה חדרה אותה שיחת טלפון של הנאשמת 3, אשר הותירה אותה המומה במהלך השיחה. כך העידה, לאחר שהושמעה לה שיחת הטלפון:

"לא סתם נראה לי קשה לשמוע אותי. אני הייתי במצב מאוד.. זה כמו שאמרת לי לה, פשוט לא רציתי לנהל את השיחה. בהסתכלות לאחור אני מבינה כמה הייתי בשוק. לשמוע את זה שוב, יש לי די בחילה אם להיות כנה. גם לשמוע את התמימות שלי ואת הניצול הציני של המצב שנשים או אני נמצאות בו. כאילו במסווה הנחמדות להכניס את הדבר הזה. כן, כאילו, מבחינתי זה היה פשוט.. הייתי די בהלם ממה שקרה. מי את? מה את? למה אנחנו מדברות? מה זה? ונותנת לה פרטים, כאילו מה?" (עמ' 204 ש' 14-9 לפרוט').

דברים אלה אינם דורשים כל ניתוח או התייחסות נוספת.

(ב) השיחה המוקלטת עם ש.ג. מעלה כי מדובר בשיחת המשך לשיחה קודמת אשר פרטיה חסרים. שיחה זו ערכה פרק זמן קצר ביותר, כאשר בתשובה לשאלה הראשונה מצד הנאשמת 3, האם ש.ג. חשבה על "הגשת אמצעים ויכולות עבודה" השיבה ש.ג. במבוכה "אני לא, אני חשבת על זה, והתשובה היא עדין לא, אממ...". הנאשמת 3 לא הסתפקה בכך, ואמרה לש.ג. כי העמותה עזרה ליותר מ-1,400 מקרים. בשלב זה, ש.ג. סיימה את השיחה במילים הבאות: "סליחה, אני באמצע עבודה, אני לא יכולה לדבר" (ת/28).

(ג) ש.י.א. העידה בבית המשפט לגבי שיחת הטלפון. בעדותה, הסבירה כי אינה זוכרת את פרטי השיחה אך היא זוכרת שהנאשמת 3 היתה נעימה ונחמדה במהלך השיחה וכן כי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680-03 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

המסר שלה היה ניסיון לומר שאפשר לחשוב שוב על ההפלה וכי היא יכולה לקבל עזרה ותמיכה. ש.ג.א הבהירה כי "לקח לי זמן להבין מה העניין", וכן כי השיחה ערכה זמן לא מאוד קצר:

"לא אמרתי מיד עזבי אותי אני לא רוצה, לא בגלל שהיה לי ספק על הנושא של ההפלה, ממש לא, הייתי מאוד שלמה ובטוחה שזה מה שאני רוצה לעשות. בעיקר לא היה לי נעים לעצור אותה, לא רציתי להביך אותה, זרמתי עם השיחה ממקום מהאופי שלי לדבר ולא ישר להגיד סטופ." (עמ' 76 ש' 13-9 לפרוט').

ש.ג.א הבהירה כי הנאשמת 3 לא הסתפקה בשיחה זו, ואף שלחה לה מסרונים:

"אני זוכרת שזה עצבן אותי המסרונים, זה אני כן זוכרת. אתה צודק אתה אומר שעניתי תודה ושבת שלום אני מוכרחה להגיד שזה מאוד אופייני לי, זה לא מוריד לרגע מתחושת האי נעימות שהייתה לי." (עמ' 80 ש' 14-12 לפרוט'. ראו את תוכן המסרונים – ת/7).

(ד) ראייה נוספת המלמדת על תוכן שיחת טלפון עם מתלוננות, היא הטבלה (ת/10) בה סיכמה הנאשמת 3 את פרטי שיחותיה עם מטופלות אליהן פנתה. בנוסף למ.ז ו-ש.ג, בטבלה הופיע סיכום של מתלוננת אחת נוספת מתוך שש המתלוננות, ל.א. בעמודה המסכמת את השיחה אתה, ציינה הנאשמת 3: "לא מוכנה לדבר בשום אופן. מפנה את הלן אליה".

לא ניתן ללמוד ולהסיק מדברים אלה על הסכמה כלשהי להעברת פרטים אישיים ואינטימיים ממרפאה רפואית אל העמותה, ולקבלת שיחת טלפון מהנאשמת 3 שמטרתה להניא את המתלוננות מביצוע הפלה. לכל היותר, מדובר בבנות שיח השומרות על נימוס בעת שיחה מביכה ומפתיעה החודרת לפרטיותן ברגעים מורכבים, ולא דבר מעבר לכך.

הוכחת פגיעה של ממש

21. סעיף 6 בחוק הגנת הפרטיות, דן ב"מעשה של מה בכך", וקובע סייג לאחריות:

"לא תהיה זכות לתביעה אזרחית או פלילית לפי חוק זה בשל פגיעה שאין בה ממש."

כב' השופט פוגלמן התייחס לנסיבות בהן מדובר בפגיעה שאין בה ממש:

"בהקשר זה יש להראות כי הפגיעה בפרטיות לא בוצעה על דרך "מעשה של מה בכך", שכן פגיעה שכזו לא תקנה זכות לסעד (עניין האגודה לזכויות האזרח, בעמ' 863). כוונת הסעיף היא להסיר מעל הדרך תביעות טורדניות, שאדם סביר לא היה מטריח עצמו בעטיין לבית המשפט (השוו לסעיף 4 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש])" (ע"א 1697/11 א. גוטסמן אדריכלות בע"מ נ' ורדי, פסקה 24 ((23.1.2013).

כך התייחסה כב' השופטת שיצר לנסיבות בהן תחול הגנה זו:

"ההגנה של פגיעה "שאין בה ממש" תחול במקרים בהם הפגיעה היא מזערית, שולית וזניחה, שאדם בר-דעת ומזג רגיל לא היה מטריד עצמו בגינה לבית המשפט... התוצאה, כשלעצמה, איננה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59680-03-18 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

רלוונטיות. די בכך שהמערער פגע פגיעה ממשית בצנעת הפרט של המתלונן, או לפחות, היה במעשיו פוטנציאל משמעותי לפגיעה של ממש. (ע"פ (ת"א) 71324/04 גבריאל בן חיים נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (30.6.2006) (להלן: "עניין בן חיים"). ראו עוד בעניין זה – עפ"ג (ת"א) 29531-02-17 לורי שם טוב נ' מדינת ישראל, פסקה ו' (25.2.2018).

בנוסף, במסגרת בחינת הפגיעה ניתן לשקול ולהתייחס אף לפגיעה באינטרסים של הציבור הרחב, דוגמת פגיעה באמון הציבור (ראו עניין בן חיים, פסקה 20 בפסק דינה של כב' השופטת שיצר; עק"פ (חי) 66916-08-21 שמעון וקנין נ' דורון שמואל, פסקה יג' בפסק דינו של כב' השופט גריל (8.3.2022)).

22. הסנגורים טענו כי לא הוכחה פגיעה של ממש, ולפיכך חל הסייג לאחריות הנאשמות. ב"כ הנאשמת 1 הפנתה בענין זה לכמות המצומצמת של מתלוננות, למטרת העברת המידע שלא היתה בה כוונת פגיעה, וכן לכך שאף המתלוננות לא חשו פגיעה בהן אלא רק לאחר יצירת רגשות קשים על ידי חוקרי רמו"ט והבטחה לקבלת כסף. ב"כ הנאשמת 3 מיקד את טיעונו בסוגיה זו, בכך שהנאשמת 3 שמרה על המידע בינה לבין מתלוננות בלבד תוך שמירה על צנעת חייהן. בנוסף, שב על הטיעון כי המתלוננות לא חשו כל פגיעה בשיחה נעימה מצד הנאשמת 3, עד לשלב בו חוקרות רמו"ט "דחפו אותן" לכך.

העבירות המיוחסות לנאשמות, בהתאם לחלופות הקבועות בסעיף (9)2 לגבי שתיהן ובנוסף בסעיפים (7)2, (8)2 ו- (10)2 לגבי הנאשמת 1 בלבד, הן עבירות התנהגות אשר אינן מותנות בתוצאה (ראו והשוו: עניין בן חיים, פסקה 19 בפסק דינה של כב' השופטת שיצר; ע"פ לייבל, פסקה 42). לפיכך, אין צורך בהוכחת "תוצאה" של פגיעה אישית במתלוננות אלא יש להוכיח פגיעה משמעותית בפרטיותן או פוטנציאל לפגיעה משמעותית. בנסיבות המקרה הנדון, כאשר מדובר בסוגיה רפואית כה אישית ואינטימית, בעלת השפעות קבדות משקל, החוסה תחת סודיות רפואית, אין ספק כי מעשי הנאשמות סדקו קשות את מבצר הפרטיות של המתלוננות, פגעו בפרטיות באופן משמעותי והיוו פוטנציאל לנזק רחב היקף.

כאמור, אין צורך להוכיח כי המתלוננות אכן נפגעו ממעשי הנאשמות. יחד עם זאת, ניתן בהחלט ללמוד מעדויותיהן על מידת הפגיעה בפרטיות בנסיבות המקרה. תחילה, אציין כי לא מצאתי בסיס לטענת הסנגורים למניעים כספיים כלשהם שהובילו את המתלוננות בעדויותיהן או לפעולות חקירה פסולות מצד חוקרות רמו"ט. העובדה שחלק מהמתלוננות לא זכרו את שיחת הטלפון, בעת שמסרו עדותן ברמו"ט למעלה משנה לאחר ביצוע ההפלה, והיה צורך בהשמעתה או בשאלה כיצד הן חשות - אין בה כדי לבסס טיעון זה.

מעשי הנאשמות מהווים פגיעה משמעותית בפרטיות המתלוננת באופן מובהק, כפי שתואר בצורה מדויקת על ידי המתלוננת ט.נ.: "זה כן פגיעה בפרטיות סופר דופר" (ת/24 ש' 31). באופן דומה, כל אחת ואחת מהמתלוננות שהעידו או שעדותן ברמו"ט הוגשה לעיון בית המשפט, תיארה את עוצמת הפגיעה בה של מעשי הנאשמות:

"זו חוצפה, נתתי את האמון בגוף פרטי ואני עוד אמורה לחזור לשם אוטוטו כי הכירורג שלי ועכשיו אני סקפטית לגבי החזרה לשם. לבי תדעי לאן זה יכול להגיע? אולי היא תעביר גם פרטים אחרים"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

(ת.א - נ 3/1 ש' 43-45);

"זה איום ונורא. זה סופר לא בסדר ולא רגיש. זה ממש מכעיס אותי.

זה נורא, גם השיחות וגם הוצאת המידע החוצה"

(ש.י.א - נ 1/3 ש' 55-56);

"חשוב לי גם לומר שעד היום רוב האנשים בחיי לא יודעים על הדבר הזה, לא המשפחה שלי, לא ההורים שלי, לא האחיות שלי, זה עדיין מעגל מאוד מצומצם של אנשים. זה בדיוק מהמקום של שמירה על פרטיות וזה לא עניינו של אף אחד ואני לא רוצה שאף אחד יידע מזה. לכן זה גם היה מכה כל כך קשה כשהדבר הזה, התברר לי מה קרה בעצם." (מ.ז - עמ' 205 ש' 14-18 לפרוט').

לאור ראיות אלה, עוצמת הפגיעה בפרטיות המתלוננת מצויה ברף משמעותי ביותר ובוודאי שאינה בקרבת מעשה של "מה בכך" אשר פגיעתו מזערית, שולית וזניחה. ניתן ללמוד מאופי המעשים ומעדויות המתלוננת שפורטו לעיל, על עוצמת הפגיעה בפרטיות כל המתלוננות, ולכל הפחות על קיומו של פוטנציאל משמעותי וברף גבוה לפגיעה של ממש. בנוסף, מעשי הנאשמות פגעו אף באינטרס ציבורי רחב של אמון במערכת הרפואית ובסודיות המידע שנמסר במהלך טיפול רפואי. כרסום באמון זה במערכת הרפואית, עלול להביא לידי חשש למסירת מידע לשם קבלת טיפול רפואי ואף להימנעות מקבלת טיפול. כך, ציינה ת.א את חששה לשוב למרפאה (ראו ציטוט לעיל), וכך תיארה אף מ.ז את תחושתה לפני זימונה למתן עדות ברמ"ט:

"מבחינתי אני לא יכולה ללכת יותר לרופא ולסמוך על הממסד שישמור עליי וזה היה משהו שהוא באופן מסויים כן, שבר אותי..." (עמ' 206 ש' 23-24 לפרוט').

בנסיבות כוללות אלה, הוכחה פגיעה של ממש כתוצאה ממעשי הנאשמות.

הוכחת יסוד השימוש במידע – נאשמת 3 בלבד

23. ב"כ הנאשמת 3 טען כי לא הוכח יסוד "שימוש" על ידה במידע שהגיע לידיה, כפי שנדרש לפי סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות. לטענתו, עצם קבלת המידע אינה מהווה עבירה ואילו אופן השימוש בו למול המתלוננות בלבד אינו מהווה פגיעה בפרטיותן. בנסיבות העניין, אין כל מקום וצורך לנתח את המילה "שימוש" ולהקנות לה פירוש החורג ממובנה המילולי. אין ספק כי הנאשמת 3 השתמשה במידע שהגיע לידיה מהנאשמת 1 והשתמשה בו באופן בו יצרה קשר עם המתלוננות מתוך ניסיון להניא אותן מביצוע הפלה. בבחינת למעלה מהדרוש, ולאחר דחיית הצורך בפירוש מיוחד למילה "שימוש" בהתאם לנסיבות, אפנה לכך שהטענה כי הנאשמת 3 השתמשה במידע למול המתלוננות בלבד אף אינה נכונה עובדתית (ראו לעניין זה את העברת המידע על ידי הנאשמת 3 להלן, כמפורט בסעיף 24 בהכרעת הדין).

במהלך סיכומי הסנגור, נשמעה טענה נוספת לפיה פניות הנאשמת 3 אל המתלוננות בוצעו למטרה לשמה נמסר המידע. את מטרת מסירת המידע בו נעשה שימוש, יש לבחון בהתאם למטרה שעמדה לנגד עיני המתלוננות בעת שמסרו את פרטיהן במרפאה ולא בהתאם למטרתן של הנאשמות. בהתחשב בממצאים העובדתיים לפיהם הנאשמת 3 ידעה על מקור

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

המידע, ומכאן שאף ידעה את מטרת מסירתו על ידי המתלוננות, הרי שיש לדחות על הסף את הטענות כי עשתה שימוש במידע בהתאם למטרה לשמה נמסר.

הגנות חוק הגנת הפרטיות

24. סעיף 18 בחוק הגנת הפרטיות, מפרט מספר הגנות העומדות למי שהוכח כי פגע בפרטיות:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות תהא זו הגנה טובה אם נתקיימה אחת מאלה:

...

(2) הנתבע או הנאשם עשה את הפגיעה בתום לב באחת הנסיבות האלה:

(א) הוא לא ידע ולא היה עליו לדעת על אפשרות הפגיעה בפרטיות;

(ב) הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן היתה מוטלת על הפוגע חובה חוקית, מוסרית, חברתית או מקצועית לעשותה;

(ג) הפגיעה נעשתה לשם הגנה על עניין אישי כשר של הפוגע;

(ד) הפגיעה נעשתה תוך ביצוע עיסוקו של הפוגע כדין ובמהלך עבודתו הרגיל, ובלבד שלא נעשתה דרך פרסום ברבים;

(ה) הפגיעה היתה בדרך של צילום, או בדרך של פרסום תצלום, שנעשה ברשות הרבים ודמות הנפגע מופיעה בו באקראי;

(ו) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי פסקאות (4) עד (11) לסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965;

(3) בפגיעה היה עניין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות העניין, ובלבד שאם היתה הפגיעה בדרך של פרסום – הפרסום לא היה כוזב."

התנאי הראשון הקבוע בחוק הוא פגיעה בתום לב, ולאחר משוכה זו יש להוכיח את אחת החלופות המפורטות בסעיף. המונח "תום לב" כולל יסוד סובייקטיבי הקשה לבחינה. לפיכך, קבע המחוקק בסעיף 20 לחוק הגנת הפרטיות, מספר חזקות המסייעות לבחינת קיומו של תום לב:

"(א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה בפרטיות באחת הנסיבות האמורות בסעיף 18(2) ושהפגיעה לא חרגה מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפגיעה בתום לב."

מדובר בשני תנאים מצטברים לשם ביסוס החזקה: הראשון - הוכחת הפגיעה במסגרת אחת הנסיבות המפורטות בסעיף 18(2) לחוק, והשני - כי הפגיעה לא חרגה ממתחם הסבירות באותן נסיבות. כך, בחינת חזקת תום הלב כרוכה בבחינת נסיבות המקרה. חזקה זו עוסקת ב"נטל ההוכחה", כפי שמופיע בכותרת הסעיף בחוק, ומכאן שאין מדובר בחזקה חלוטה אלא כזו הניתנת להפרכה על ידי המאשימה. בנוסף, המחוקק קבע בהמשך סעיף 20 שתי חזקות נוספות, המשמשות את המאשימה:

"(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה בפרטיות שלא בתום לב אם הוא פגע ביודעין במידה גדולה משהיתה נחוצה באופן סביר לצורך העניינים שניתנה להם הגנה בסעיף 18(2)."

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

(ג) חזקה על נאשם או נתבע הטוען להגנה על פי סעיף 18(2)(ב) או (ד) שעשה את הפגיעה בפרטיות שלא בתום לב, אם ביצע את הפגיעה תוך כדי הפרת הכללים או העקרונות של אתיקה מקצועית החלים עליו מכוח דין או המקובלים על אנשי המקצוע שהוא נמנה עמיהם; ואולם חזקה כאמור לא תחול אם הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן הנאשם או הנתבע פעל בהתאם לחובה חוקית המוטלת עליו."

על יסוד תשתית משפטית זו, אבחן את הגנות סעיף 18 לחוק, להן טענו באי כוח הנאשמות.

הגנת סעיף 18(2)(ב)

25. הסנגורים טענו כי במקרה הנדון חלה הגנת סעיף זה, העוסק בנסיבות בהן היתה מוטלת על הפוגע חובה חוקית, מוסרית, חברתית או מקצועית לעשות את הפגיעה.

הסנגורית טענה כי פעולת הנאשמת 1 נבעה מחובה מוסרית וחברתית לסייע לנשים במצוקה, כפי שפורט לעיל בהרחבה. את עיקר טיעונה מיקדה בחשיפתה של הנאשמת 1 למצבים קיצוניים, על בסיס יומיומי, אשר לא הותירו אותה אדישה והביאו אותה לפעול כפי שפעלה, זאת ללא קשר לאמונתה הדתית. העצמת התנהלות המרפאה ורשלנות הוועדה על ידי הנאשמת 1, כפי שנקבע בפרק הממצאים העובדתיים, נועדה לבסס את טענתה כי פעלה לשם סיוע לנשים במצוקה. טענה זו עומדת בסתירה למניע שהוביל להעברת המידע על ידי הנאשמת 1, כפי שעלה בעת חקירתה ברמו"ט.

הנאשמת 1 טענה בבית המשפט כי פעלה מתוך רצון לעשות "מעשה טוב", וללא קשר לדת:

"כך חשבתי, כך האמנתי, לא קשור לדת, לא זו המחשבה שלי היתה, האמנתי שאני עושה משהו טוב ולשם חתרתי."
(עמ' 263 ש' 7-8 לפרוט').

כשנחקרה על ידי ב"כ המאשימה בסוגיה זו, אף סיגה את הרקע הדתי בו גדלה:

"ת. אמונה מתוך מחשבה, מתוך האמין שאני עושה משהו טוב. זה לא דווקא קשור לדת.
ש. הגעת מבית דתי נכון?
ת. לא.
ש. מעניין כי זה מה שמסרת.
ת. בית של מסורת של חגים ושבט לא כמו שאני נראית היום (הנאשמת עם כיסוי ראש).
ש. היום את מגדירה את עצמך מבית דתי?
ת. היום אני מקיימת בית דתי חרדי."
(עמ' 242 ש' 26-32 לפרוט').

דברים אלה עומדים בסתירה לעדותה בעת חקירתה הראשונה ברמו"ט:

"ש. האם גדלת בבית דתי?
ת. כן. והתחזקתי עם הזמן" (ת/1 ש' 7-8).

בנוסף, בהמשך חקירתה הנגדית בבית המשפט, העידה כי ליזו שמש שאלה אותה בעת קבלתה לעבודה "איך היא" לגבי נושא ההפלות. מעדותה לגבי תשובתה, ניתן להסיק כי היא היתה דתיה באותה נקודת זמן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

"אמרתי שאין לי שום בעיה עם זה. יש גם נשים דתיות שעושות הפלות, יש להן אישור לעשות גם הפלה. אין לי שום בעיה עם זה וזה לא אמור להיות בעיה." (עמ' 251 ש' 8-6 לפרוט').

סוגיה זו עלתה אף בעדותה של שמש, אשר העידה בבית המשפט כי ידעה שלנאשמת 1 עלולה להיות בעיה עם עבודה הקשורה בהפסקות הריון ולכן אמרה לה בראיון העבודה כי המקום עוסק בהפסקות הריון ושאלה אם יש לה בעיה לטפל בזה (עמ' 57 ש' 6-4 לפרוט'). שמש הבהירה, במענה לשאלות ב"כ הנאשמת 3, כי פניה זו אל הנאשמת 1 היתה ייחודית בשל היותה דתיה (עמ' 64 ש' 30 – עמ' 65 ש' 3 לפרוט'). מעדותה של הנאשמת 1 בבית המשפט עולה, כי נמנעה מלהעביר פרטים של מטופלת אשר עוברה מת. לגבי מטופלות עם עוברים חיים, לא העבירה פרטים כשמדובר היה בהפלה בשל מצב נפשי (טענה כי היו שני מקרים כאלה בלבד במהלך תקופת עבודתה במרפאה, עמ' 247 ש' 13 לפרוט'), ואילו הקריטריון העיקרי היה דת המטופלות:

**"ש. לפי מה החלטת איזה פרטים של איזה מטופלת את מעבירה לאמ"א?
ת. בגדול העברתי את מה שראיתי שהעובר חי, שתהיה לה הזדמנות נוספת לקבל החלטה מושכלת שלא תצטער עליה אחר כך. רק עם ערבים לא התעסקתי כי שם אני יודעת שזה קשור לדיני רצח אז לא רציתי לסבך או להסתבך"**
(עמ' 246 ש' 6-3 לפרוט'. ראו גרסה דומה בחקירתה של הנאשמת 1 ברמ"ט, לפיה נמנעה מלהעביר פרטים של נשים ערביות - ת/1 ש' 106-99).

ובהמשך:

"לפי השם ראיתי אם זה יהודי או לא ואז כבר שללתי לא להעביר."
(עמ' 247 ש' 15 לפרוט').

הסינון שביצעה הנאשמת 1 לגבי העברת מידע לעמותה, לא היה תלוי במצוקה מסוימת בה היתה שרויה מטופלת אחת לעומת מטופלת אחרת. הרי יתכן בהחלט כי אף מטופלת שגילתה כי עוברה מת, היתה נתונה במצב מורכב וקשה, ומכאן שהיתה זקוקה לסיוע. באופן דומה, יש להניח כי מצוקת אישה ערביה דומה לזו היהודיה בנסיבות דומות. לפיכך, הנאשמת 1 לא פעלה מתוך רצון לסייע למטופלת במצוקה, מתן סיוע נפשי, עזרה כלכלית או תמיכה כלשהי. אלה שימשו כלי במטרה לנסות ולמנוע הפלה של עובר חי, בהתאם לאמונתה הדתית, המוסרית או החברתית. אף ב"כ הנאשמת 3 טען כי היא פעלה בשל חובה מוסרית להצלת חיים, והביאה בפועל עד כה ללידתם של אלפי ילדים. בנוסף, טען כי יש לבחון לצד זאת גם את התנהלות הבעייתית של הוועדה להפסקת הריון. לגבי הקשיים שהוכחו ביחס להתנהלות הוועדה להפסקת הריון (ראו פרק ממצאים עובדתיים), לא הוצגה כל ראיה כי הנאשמת 3 היתה מודעת להם בעת ביצוע מעשיה או כי קשיים אלה היוו חלק כלשהו בשיקול דעתה. לפיכך, הגנת הנאשמות בסוגיה זו עוסקת בחובה דתית, מוסרית או חברתית שחשו למנוע הפלות וכך, להבנתן, להציל חיים. בנסיבות המקרה, לא מתקיים עימות בין ערך הפרטיות לערך קדושת החיים. הנאשמות לא הוכיחו כי בעת שפגעו בפרטיות המתלוננות, סברו כי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

עניינן נוגע להפלה המנוגדת לחוק או פוגעת בחיי אדם אחר, אלא פעלו באופן דומה ושיטתי לגבי כל המטופלות היהודיות שעוברן חי. לא ניתן לקבל אמונה סובייקטיבית בדבר חובה הנגזרת מתורת מוסר מסוימת, אשר אף לגביה לא הוצגו כל ראיות, כמבססת הגנה לפי החוק ומאפשרת פגיעה בפרטיות. מדובר במדרון חלקלק לפיו תיבחן הגנה לכל פגיעה בפרטיות, ובלבד שהפוגע יצביע על כך שפעל בתום לב בהתאם לתורת מוסר או אמונה חברתית כלשהי המנחה אותו באופן אישי. מבלי לדון בשאלות תיאולוגיות או פילוסופיות, רק אעיר כי מבחינת החוק אין מדובר בהצלת חיים, בשלבים כה מוקדמים של הריון כאשר העובר אינו מוגדר כאדם. זאת ועוד: הנאשמות, הטוענות כעת כי פעלו לשם הצלת חיים, פגעו בפרטיות המתלוננות ללא כל התייחסות לעילת הבקשה להפסקת הריון ובחינה שמא העילה היא הריון המסכן את חיי האישה. ואידך זיל גמור.

26. אף ככל שהיתה מתקבלת הטענה כי פגיעת הנאשמות בפרטיות במקרה זה מקימה נסיבות פעולה בהתאם לחובה מוסרית או חברתית, הרי שתנאי תום הלב הוא התנאי הראשוני והבסיסי בקיומה של ההגנה. סוגית חזקות תום הלב שנקבעו בחוק, בוחנת את סבירות המעשים והפגיעה.

הנאשמת 1 בחרה להעביר מידע לגבי המתלוננות למחלקת אמ"א בעמותה. ככל שביקשה להציג למתלוננות אפשרויות לקבלת סיוע בתחומים שונים, על מנת שיבחנו שוב את בקשתן לביצוע הפלה, הרי שעמדו בפניה דרכי פעולה שאינן כרוכות בפגיעה המשמעותית בפרטיות שנגרמה כתוצאה ממעשיה. כך, יכולה היתה להציע למתלוננות לשקול את מעשיהן כששוחחה איתן בעת פנייתן למרפאה; כך, יכולה היתה להציע למתלוננות את האופציה לשוחח עם העמותה בטרם ביצוע ההפלה; כך, יכולה היתה אף לתת למתלוננות דף מידע על פעילות העמותה; וכך, יכולה היתה לפנות אל המתלוננות מחוץ לעבודה, כפי שעשתה כשהעבירה את המידע לעמותה. פעולות אלה בהן הנאשמת 1 לא היתה חושפת את המידע הרגיש בפני גורמים נוספים אלא עושה בו שימוש בעצמה, יכולות היו להיכנס בגדר תחום הסביר באותן נסיבות. כשעומתת עם סוגיה זו בעת חקירתה הנגדית בבית המשפט, לא סיפקה הנאשמת 1 כל מענה מניח את הדעת אלא הסתפקה באמירות כלליות. מתשובותיה ניכר כי פעלה באופן בלתי סביר וללא מתן משקל לפגיעה בפרטיות המתלוננות:

ש"אז למה לא יכלת את אותו פתק עם שם וטלפון לקחת אליך לצאת מהעבודה ולהתקשר אליהן?
ת. לא חשבתי שזה המקום שלי לעשות את זה. רציתי מראש להפנות את זה לאן שצריך."
(עמ' 250 ש' 14-16 לפרוט')

ובהמשך:

ש. אני אומרת לך שיכולת לבחור בדרך, יכולת להגיד לאותן נשים – תתקשרי למספר הזה יעזרו לך ובחרת שלא לעשות את זה.
ת. כי ראיתי לנכון שזו הדרך הנכונה ביותר לעשות את הדברים באותה תקופת זמן שהייתי בה."
(עמ' 250 ש' 23-26 לפרוט')

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

הנאשמת 3 פעלה תוך מודעות למקור המידע, על אף שהבהירה כי היא נמנעה מלקבל מידע ממרפאה ללא ידיעת המטופלות (ת/16 ש' 54-57). לפיכך, ניתן להסיק כי הבינה היטב את הפגיעה בפרטיות המתלוננות. על רקע זה, פגיעתה בפרטיות המתלוננות אינה בגדר הסביר: האזנה לשיחותיה עם מתלוננות שתועדו ועיון בתמלילים, מעלים כי את אותו מידע שסיפקה לגבי אפשרויות סיוע, ניתן היה להעביר אף באמצעות הנאשמת 1. הנאשמת 3 יכולה היתה לבקש מהנאשמת 1 להעביר למטופלות את אותו מידע או להעביר להן מידע על פעילות העמותה או פרטי התקשרות. לא זו בלבד שהנאשמת 3 לא עשתה כן, אלא עולה כי נהגה לפנות אל המתלוננות יותר מפעם אחת (בהתאם לראיות שהוצגו במהלך הדיון), ולבסוף - אף להעביר פרטים של חלק מהן לגורם נוסף על מנת שיבצע פניה נוספת בעצמו: (א) הנאשמת 3 התקשרה אל המתלוננת ש.י.א. בשני תאריכים שונים 5 פעמים, וכן שלחה לה 7 מסרונים (ת/6, ת/7. ראו את עדות ש.י.א. בבית המשפט לגבי כעסה בשל כמות הפניות מצד הנאשמת 3 – עמ' 76 ש' 17-13 לפרוט'); הנאשמת 3 התקשרה אל המתלוננת ל.א. פעמיים בתאריכים שונים (ת/6); הנאשמת 3 שוחחה עם המתלוננת ש.נ. פעמיים (ת/28).

(ב) לזיהה העידה כי ככל שמטופלת היתה מביעה חוסר רצון לשתף פעולה או כעס, היו מנסים פעם נוספת "דרך מישהו נוסף":

"ש. זאת אומרת אם אישה הייתה מביעה בשיחה חוסר רצון לשתף פעולה, כעס מסוים, היו מיד עוזבים אותה? מנסים עוד פעם אחת דרך מישהו נוסף, שנרגיש שעשינו את הכל, את המקסימום. כי אין מי שידבר בשביל העוברים האלה."
(עמ' 192 ש' 26-23 לפרוט').

עיון בטבלה בה פירטה הנאשמת 3 את פרטי שיחותיה, מעלה תמונה דומה לגבי שיחתה עם המתלוננת ל.א.: **"לא מוכנה לדבר בשום אופן, מפנה את הלן אליה"** (ת/10). הנאשמת 3 הסבירה כי **"שיחה ראשונה זה תמיד אני. ולהמשך טיפול אני מעבירה מקרים לזיהה והלן"** (ת/16 ש' 187). בנוסף, פירטה כי הלן היא עובדת ארגון "אפרת" וכן עובדת בעמותה (ת/16 ש' 8; עמ' 290 ש' 32 לפרוט').

מעשיה של הנאשמת 3, אשר העצימו את מידת הפגיעה בפרטיות המתלוננות, אינם בגדר תחום הסביר, ומעידים אף על חוסר סבירות פעולת הנאשמת 1 נוכח חוסר שליטתה המוחלט במידת הפגיעה הפוטנציאלית במתלוננות, לאחר שהעבירה את המידע לעמותה. בנסיבות אלה, הוכחה החזקה הקבועה בסעיף 20(ב) לחוק לפיה המעשים בוצעו שלא בתום לב על ידי הנאשמות 1 ו-3, זאת לאור פגיעה בידועין במידה גדולה מהנחוץ באופן סביר לצורך העניין. בנוסף, לגבי הנאשמת 1, חלה אף החזקה הקבועה בסעיף 20(ג) לחוק, לפיה מעשיה בוצעו שלא בתום לב לאור הפרת כללים ועקרונות אתיקה מקצועית החלים עליה בתפקידה במרפאה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59680-03-18 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

הגנת סעיף 18(2)(א) – הנאשמת 1 בלבד

27. סעיף הגנה זה עוסק בשאלה האם נתבע או נאשם ידע או היה עליו לדעת על אפשרות הפגיעה בפרטיות. ב"כ הנאשמת 1 טענה כי הנאשמת פעלה מתוך חוסר ידיעה מוחלט שמדובר בעבירה פלילית. **ראשית**, ההגנה לה היא טוענת אינה מבחינה בין הליך פלילי לאזרחי. **שנית**, כפי שפורט לעיל בהרחבה בפרק היסוד הנפשי, לא זו בלבד שהיה על הנאשמת 1 לדעת על אפשרות הפגיעה בפרטיות, אלא שהיא אכן היתה מודעת לחובתה בשמירה על סודיות פרטי המתלוננות ולסיבה לכך. **שלישית**, הוכח כי הנאשמת 1 העבירה את המידע האישי והאינטימי של המתלוננות למחלקת אמ"א, תוך ידיעה שיעשה בו שימוש, מבלי שהכירה את דרכי הפעולה בהמשך ותוך עצימת עיניה לפוטנציאל של מעגלי פגיעה עתידית נוספת בפרטיות המתלוננות.

לכל אלה יש להוסיף ולהפנות להנמקות קיומה של חזקת חוסר תום הלב ביחס לנאשמת 1, כמפורט לעיל, החלות אף בנסיבות הגנה זו, כך שהתנאים הנדרשים לתחולת ההגנה אינם מתקיימים.

הגנת סעיף 18(3) – הנאשמת 1 בלבד

28. סעיף זה מקנה הגנה לפגיעה בה עניין ציבורי המצדיק אותה. המחוקק קבע כי מדובר בעניין ציבורי, בשונה מ"עניין לציבור", כלומר יש להצביע על אינטרס ציבורי המצדיק את הפגיעה (ראו את הסברו של כב' השופט סולברג בע"א 8954/11 פלוני נ' פלונית, פסקה 133 (24.4.2014)).

קשה לראות כיצד מתקיים אינטרס ציבורי בהעברת פרטים רפואיים אישיים של מטופלים לעמותה, אשר תנסה להניא אותם מביצוע אותו הליך רפואי בשל תוצאותיו. הדבר מקבל משנה תוקף כאשר מדובר בהליך הפלה הדורש הפניה מתאימה מגורם רפואי ואישור וועדה הפועלת מכח חוק. האינטרס הציבורי שיש לבחון במקרה זה הוא שמירה על פרטיות מבקש הטיפול הרפואי, תוך הגנה על כבודו ופרטיותו. פגיעה בפרטיות זו עלולה לפגוע באופן קשה באינטרס הציבורי של מתן מענה רפואי למטופלים, וזאת עקב חשש מפני חשיפת המידע האישי.

בנוסף, העניין הציבורי הנטען צריך להצדיק את הפגיעה שבוצעה בפרטיות. הנאשמת 1 יכולה היתה לפנות אל המתלוננות במגוון דרכים שפורטו לעיל, אשר מידת פגיעתן בפרטיות אינה כה רבה. לפיכך, אף בהיבט זה, וככל שהיתה מתקבלת הטענה לגבי קיומו של עניין ציבורי, הרי שלא היה בכוחו להצדיק את הפגיעה שבוצעה בפרטיות המתלוננות.

אשוב ואפנה להנמקות לקיומה של חזקת חוסר תום הלב של הנאשמת 1, בנסיבותיו של סעיף זה, באופן בו שני התנאים לקיומה של ההגנה אינם חלים.

הגנת סעיף 18(2)(ד) – הנאשמת 3 בלבד

29. ב"כ הנאשמת 3 טען כי הפגיעה בפרטיות נעשתה תוך שביצעה את עיסוקה כדין ובמהלך עבודתה הרגיל, באופן המקיים את תנאי הגנת הסעיף.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

הפסיקה פירשה את המילה "כדין", בסעיף זה, כמתייחסת לפעולה המנוגדת לדין ולא לעיסוק במסגרתו בוצעה:

"הפרשנות הראויה היא כי לא העיסוק צריך להיות "כדין", אלא שבמסגרת העיסוק, לא עובר הפוגע על הוראה הקבועה "בדין.""
(עניין גלעם, סעיף 12 והנמקותיו).

הנאשמת 3 העידה לגבי אופן פעולת מחלקת אמ"א ועבודתה, והדגישה כי במהלך העבודה יתקבל מידע ממרפאה אך ורק בידיעת המטופלת אשר נמצאת לצד מוסרת המידע (ת/16 ש' 56-57; עמ' 285 לפרוט'). הנאשמת 3 אף הסבירה כי ככל שהיתה מבקשת "לטעות" ולקבל מידע רפואי ללא הסכמה, כפי שנעשה לטענתה עם הנאשמת 1, היתה יכולה לעשות כן ללא קושי:

"חלילה אם היינו רוצים לטעות, כמו שקרה עם לידור, יכולנו לעשות את זה עם כל בית חולים אחר שגם יש ועדות ונשים שמגיעות בכל בית חולים יש לנו נציג שרוצה לעזור לאותה אישה. אני מתכוונת שהייתי יכולה לפנות לנציג שלנו בכל בית חולים לו הייתי רוצה לטעות."
(עמ' 271 ש' 26-23 לפרוט').

אם כן, בהתאם לתיאוריה של הנאשמת 3 ובהיעדר כל ראיה לסתור זאת, מהלך עיסוקה ועבודתה הרגיל היה קבלת מידע שלא נמסר ממרפאה או מגורם רפואי כלשהו ללא ידיעת המטופלת. זאת ועוד: ככל שמחלקת אמ"א קיבלה מידע רפואי אישי ורגיש ללא ידיעת המטופל וללא הסכמתו, הרי שמדובר בפגיעה בפרטיות בניגוד להוראות חוק הגנת הפרטיות וחוק זכויות החולה. לפיכך, נסיבות שכאלה לא היו עולות כדי ביצוע עיסוק "כדין".

בהתאם לממצאים העובדתיים, היתה הנאשמת 3 מודעת למקור המידע, בו עשתה שימוש בהמשך, בסמוך לקבלתו. לפיכך, בהתחשב בחריגות נסיבות מקרה זה אשר אינן מהוות "ביצוע עיסוקה כדין" ואינן מאפיינות את "מהלך עבודתה הרגיל" בו לא קיבלה מידע ממקור דומה, ההגנה הנטענת אינה עומדת לנאשמת 3.

בבחינת למעלה מהצורך, אפנה להנמקות קיומה של חזקת חוסר תום הלב של הנאשמת 3 כמפורט לעיל, ובנסיבות סעיף זה, באופן בו אף תנאי תום הלב אינו מתקיים.

הגנה מן הצדק – אכיפה בררנית

30. הסנגורים טענו לקיומה של הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית, ועתרו לביטול כתב האישום אשר לטענתם הוגש בשל נושא ההפלות השנוי במחלוקת. את טיעוניהם בסוגיה זו ביקשו לבסס על מדיניות האכיפה של המאשימה במקרים דומים, כפי שבא לידי ביטוי בראיות שהעבירה אליהם המאשימה במסגרת בקשה לפי 108 לחוק סדר הדין הפלילי. ב"כ הנאשמת 1 טענה כי יש לקבל הגנה זו לאור הפגיעה המינימלית של מעשי הנאשמת 1 וכן בהתחשב בחוסר אכיפה כנגד המרפאה, על אף התנהלות בעייתית. בנוסף, טענה כי יש לתת משקל אף לכתבה שלדבריה פורסמה בעיתון ביוזמת המאשימה, בה פורטו פרטי המטופלות. ב"כ הנאשמת 3 טען כי יש לתת משקל לכך שמדובר באכיפה נדירה, נתון

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

המחייב את המאשימה להבהיר מדוע הוגש כתב אישום במקרה זה, ואף היפנה לפסיקה לפיה ניתן להסיק מסקנות בדבר מדיניות המאשימה על סמך נתונים סטטיסטיים. בנוסף, טען כי המאשימה לא הגישה כתבי אישום במקרים החמורים מזה שיוחס לנאשמת 3, וכן היפנה להתעלמות מוחלטת, כך לטענתו, של המאשימה מביצוע עבירות על ידי המרפאה. ב"כ הנאשמת 3 הוסיף וטען כי החקירה בתיק זה היתה נגועה בשיקולים זרים אשר השפיעו על זיהום ראיות, וביקש להתחשב בנתון זה לשם ביסוס הגנה מן הצדק.

31. דוקטרינת ההגנה מן הצדק נקלטה במשפט הפלילי בישראל תחילה בפסיקת בית המשפט העליון, עד לעיגונה בחקיקה בהוראת סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי. אחת הטענות הנכללות בגדרה, היא טענת אכיפה בררנית אשר הוגדרה כך:

"אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני אדם דומים או בין מצבים דומים להשגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא"
(בג"ץ 6396/96 סימונה זקין ואח' נ' ראש עיריית ב"ש ואח', נ"ג 289 (1999)).

התנאי הבסיסי לבחינת טענה זו, הוא הצורך בקביעת קבוצת השוויון עמה נמנה טוען הטענה (ע"פ 8551/11 יצחק כהן סלכדי נ' מדינת ישראל (12.8.12); ע"פ 7659/15 הרוש נ' מדינת ישראל (20.4.16)). על מנת להפריך את חזקת התקינות המנהלית ממנה נהנית התביעה, לה שיקול דעת רחב בקבלת החלטה את מי להעמיד לדין, יש לתמוך את הטענה לאכיפה בררנית בתשתית עובדתית מספקת (ע"פ 8057/16 ליאוניד שטרימר נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (9.08.2017)). ככל שעולה בידי טוען הטענה להרים את הנטל הראשוני הרובץ עליו, עובר הנטל אל כתפי המאשימה לסתור טענה זו.

את טענת ההגנה מן הצדק יש לבחון במבחן התלת שלבי שנקבע בע"פ 4855/01 מדינת ישראל נ' בורוביץ', פ"ד נט(6) 776 (2005): תחילה, ניתוח הפגמים שנפלו בהליך ועוצמתם; בהמשך, בחינת השאלה האם בקיום ההליך הפלילי חרף הפגמים שאותרו יש משום פגיעה בתחושת הצדק וההגינות; לבסוף, הענקת סעד הולם המאזן בין הפגמים שנפלו לבין השיקולים, האינטרסים והערכים שביסוד ההליך הפלילי. בעת החלטתו, על בית המשפט להביא בחשבון מגוון רחב של שיקולים ולאזן אינטרסים שונים (ע"פ 5975/14 אברהים דרויש אגבריה נ' מדינת ישראל, פסקה 17 בפסק דינה של כב' השופטת ברק ארז (31.12.2015)).

32. תחילה, אתייחס לטענה כי המאשימה בחרה להתעלם לחלוטין מהתנהלות המרפאה והוועדה, כפי שעלתה בדיונים בפני.

לא ניתן לקבל טענת אכיפה שונה של הדין, כאשר אין מדובר בקבוצת שווים. בנסיבות אלה, אף כאשר מדובר במעורבים באותה פרשה, קיים טעם רלוונטי המבחין בין הנאשמות אשר פגעו בפרטיות המתלוננות לבין טענות לגבי התנהלות המרפאה והוועדה, שאינן קשורות בהגנת הפרטיות. בנוסף, אפנה לפרק הממצאים העובדתיים בו נדחו חלקים משמעותיים ומרכזיים בטיעוני ההגנה כנגד התנהלות הוועדה והמרפאה במועדים הרלוונטיים לכתב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

האישום. זאת ועוד: בהתחשב בעוצמת הפגיעה בפרטיות במקרה זה (ראו בהרחבה בפרק הדין בהוכחת פגיעה של ממש), יש לדחות את טיעוני הסנגורים בדבר פגיעה לא משמעותית, מינימלית, על פני תקופה קצרה, בפרטיות של מתלוננות בודדות. אשר לטיעון ההגנה כי המאשימה יזמה פרסום בעיתונות בו הופיעה הטבלה (ת/10), לרבות פרטי המטופלות - עיון בכתבה שהוגשה (נ/2) מעלה כי פרטי המטופלות לא פורסמו. באופן דומה, לא מצאתי כל ביסוס ראיתי לטענת ההגנה בדבר שיקולים זרים של תפיסות עולם ערכיות מסוימות אשר הנחו את המאשימה בחקירת המקרה והביאו ל"זיהום" הראיות (ראו התייחסות הפרק הדין בהוכחת פגיעה של ממש).

33. לבקשת ב"כ הנאשמת 3 ובהתאם להחלטת בית המשפט, העבירה המאשימה מידע וחומר לגבי תיקים שנחקרו במהלך השנים 2015-2019 בחשד לביצוע עבירה לפי סעיף 92(א) לחוק הגנת הפרטיות. יש לציין כי המידע שהתקבל מתייחס לתלונות שהוגשו, ולא למקורות אחרים אשר הובילו לפתיחה בחקירה ואינם מעודכנים במערכת רמו"ט תחת סיווג כלשהו (כגון תקשורת גלויה, דיווחי גופים מפקחים, משטרת ישראל ועוד).

הנתונים שהתקבלו הם כדלקמן:

(א) 16 תיקי חקירה נפתחו, מתוכם הועברו 13 תיקים לטיפול מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה.

(ב) מתוך 13 תיקים אלה, 4 נגנזו בשל היעדר אשמה או התיישנות ואחד נוסף טרם טופל.
(ג) מתוך 8 תיקי החקירה שעסקו בעבירה לפי סעיף 92(א) לחוק וטופלו על ידי המאשימה, הוגשו כתבי אישום בחמישה.

(ד) עיון בתמצית תיקי החקירה בהם לא הוגש כתב אישום, מעלה כי שניים מהם נסגרו בעילה לפיה מכלול נסיבות העניין אינן מצדיקות הגשת כתב אישום ואילו השלישי הסתיים בהסדר מותנה. תמצית ההנמקות שצירפה המאשימה אינה מעלה כל דמיון לנסיבות המקרה הנדון.

(ה) מתוך 5 התיקים בהם הוגשו כתבי אישום, 3 עסקו במידע רפואי מסוג כזה או אחר.

(ו) ב"כ המאשימה צירפה העתקים של כתבי אישום אשר הוגשו על ידי יחידות פרקליטות שונות, בהם יוחסה עבירה לפי סעיף 92(א) לחוק, אולם אותם מקרים כללו ביצוע עבירות נוספות, כגון – קבלת דבר במירמה, חדירה לחומר מחשב, סחיטה באיומים ועוד.

34. בהתבסס על נתונים אלה, יש לבחון את טענת ב"כ הנאשמת 3 לאכיפה חריגה ונדירה וכן לגבי סוגית הסתייעות בסטטיסטיקה לשם בחינת טענת אכיפה בררנית.

ב"כ המאשימה הציגה נתונים כי מוגשים כתבי אישום בגין עבירה על סעיף 92(א) לחוק הגנת הפרטיות: מספר לא מובטל מכתבי האישום מייחסים עבירה זו לצד עבירות נוספות, ומספר מצומצם מייחסים עבירה זו בלבד. הגורם למספר מצומצם זה הוא כמות התלונות שהוגשו. מתוך שמונה תיקי חקירה שטופלו על ידי המאשימה במשך חמש שנים, הוגשו כתבי אישום בחמישה. עיון בתמצית הנמקות הסגירה של שני תיקים וכן בהחלטה על

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

הסדר מותנה בתיק חקירה נוסף, מעלה כי לא ניתן ללמוד על דמיון בינם לבין התיק הנדון, ומכאן שאין בהם כדי לסייע לטיעון ההגנה. אם כן, אכן מדובר במספר מועט של כתבי אישום המוגשים על ידי המאשימה בגין עבירה לפי סעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות, כשזו העבירה העיקרית או היחידה, אולם הדבר נובע ממספר מועט של תלונות ותיקי חקירה. בהתאם לנתונים שלעיל, לא הוצגה כל תשתית לטענה כי המאשימה נוהגת שלא לאכוף עבירה זו, בין אם בנסיבות של מסירת מידע רפואי ושימוש בו ובין אם בנסיבות אחרות. אשר לטיעון בדבר חשש משמעותי מפני אכיפה בררנית בעבירות "נדירות", הפסיקה אליה היפנה ב"כ הנאשמת 3 (עע"מ 2398/08 **מדינת ישראל – משרד המשפטי נ' אליצור סגל** 9.6.2011) דנה בנכונות בית המשפט להורות על מסירת מידע וזאת בשל הקושי העומד בפני נאשם לגלות מידע זה בעצמו, למול מידע רב הזמין בעבירות נפוצות. בנוסף, אותו חשש שצוין מפני אכיפה בררנית דן בעבירות בהן מדיניות האכיפה מצומצמת ולא במקרים, כגון זה הנדון, בהם מתגלים מקרים בודדים בשל מיעוט מתלוננים או בשל מיעוט עבירות. ב"כ הנאשמת 3 טען עוד כי יש ללמוד לעניין זה מהנסיבות שנדונו ברע"פ 6478/18 **מדינת ישראל נ' אורי קמארי** (23.1.2019)). באותו מקרה מדובר היה בנתונים סטטיסטיים לפיהם הוגשו כתבי אישום ב-7% מתיקי חקירה הנפתחים בחשד לעבירת איומים, ואילו מספר התיקים שנסגרו בשל חוסר עניין לציבור בגין עבירת האיומים גדול פי 7-10 ממספר התיקים בהם הוגש כתב אישום. המאשימה באותו מקרה לא ביקשה לאבחן את עניינו של קמארי מעניינם של אחרים, אשר עניינם נסגר בהתאם לסטטיסטיקה, ולכן בית המשפט התבסס על המסקנה המתבקשת מאותם נתונים. במקרה הנדון בפני, מדובר בתיקי חקירה בודדים מידי שנה, אשר בחלקם הגדול הוגשו כתבי אישום. לפיכך, לא ניתן ללמוד דבר מנתונים מספריים אלה לגבי טענת אכיפה בררנית.

35. הסנגור פירט דוגמאות מתוך תיקי החקירה אשר תמציתם הועברה לעיונו, וטען כי ניתן ללמוד מכך שהמאשימה אינה נוהגת להגיש כתבי אישום במקרים אשר נסיבותיהם דומות לאלה של הנאשמת 3, ואף במקרים חמורים יותר. בענין זה היפנה לשלושה תיקי חקירה שעסקו במידע הקשור, במידה כזו או אחרת, לנושא רפואי, מקרים שיפורטו להלן.

(א) **תיק פרקליטות 53/18** (להלן: "**תיק 53/18**"). בתיק זה הוגש כתב אישום כנגד 4 נאשמים. ב"כ הנאשמת 3 טען להתייחסות מקלה מצד המאשימה ביחס למעורבים אחרים, שנסיבותיהם כדקלמן:

(ב) **רבקה שבתאי** (להלן: "**שבתאי**") עבדה כעובדת סוציאלית בבית החולים רמב"ם. עיון בת"פ 17-09-57001 **מדינת ישראל נ' אבו נאגי** (4.2.2020) (להלן: "**עניין אבו נאגי**"), מעלה כי במסגרת עבודתה, היתה אמורה שבתאי להעביר פרטי מטופלים לחברת סיעוד, בכפוף להסכמתם. יחד עם זאת, העבירה פרטים אישיים, במספר הזדמנויות רב במהלך כשנה, לגבי חולים במחלקה האורתופדית וכן חולים שטרם אושפזו, וזאת ללא ידיעתם או הסכמתם וללא קשר לקיומם של קריטריונים נדרשים. את הפרטים העבירה לנאשמת 2 בעניין אבו נאגי, פעולה אשר אפשרה לנאשמים באותו מקרה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

מספר טלפון, עיר מגורים, תאריך אשפוז והמחלקה בה הם מאושפזים. בהמשך, חברות הסיעוד אשר קיבלו את המידע מהנאשמים בעניין אבו נאג'י, יצרו קשר עם המטופלים בניסיון לשכנעם לקבל את שירותי הסיעוד דרכם. המאשימה החליטה על סיום התיק לגבי שבתאי בהליך של הסדר מותנה במסגרתו שילמה קנס מנהלי בסך 29,200 ₪ והועמדה לדין משמעת. הנמקות ההסדר המותנה היו גילה, עברה הנקי, מידת מודעותה לטיב השימוש שיעשה, וכן העובדה שלא קיבלה תמורה.

מדובר בפרק זמן ממושך בו פעלה שבתאי, משך כשנה, במספר פעמים רב, ללא הסכמת המטופלים או ידיעתם, ביודעה כי היה עליה לקבל הסכמה זו (ראו את דברי ב"כ המאשימה כפי שבאו לידי ביטוי בגזר הדין בעניין אבו נאג'י). לעומת מקרה זה, במקרה הנדון בפני מדובר במקרים בודד במשך כחודש ימים בלבד. יחד עם זאת, שבתאי לא העבירה מידע כה אינטימי, אישי ורגיש, כמו זה בו עסקו הנאשמות 1 ו-3. כמו כן, אין מדובר בניסיון להניא מביצוע הליך רפואי, כמו המקרה שבפני, אלא בהעברת מידע לחברות סיעוד.

(ג) **איציק קרסו** (להלן: "קרסו") היה מנהל המכירות של חברת שח"ל בצפון הארץ. עיון בעניין אבו נאג'י, מעלה כי קרסו קשר עסקי עם אחד הנאשמים, לפיו אותו נאשם יעביר מידי חודש לחברת שח"ל 60 פרטי מידע אודות חולים הזכאים ככל הנראה לקצבת סיעוד מהמוסד לביטוח לאומי, וזאת בתמורה לסך חודשי של 8,500 ₪ בתוספת מע"מ שישולמו לחברה בבעלות אותו נאשם. באופן זה, במשך כשנה וחצי, העביר אותו נאשם לחברת שח"ל כ- 1,200 מידעים ללא ידיעת המטופלים או הסכמתם. מידעים אלה כללו שם מלא, עיר מגורים, סוג ביטוח בקופת חולים ומספר טלפון. קרסו עשה שימוש במידע האישי של המטופלים אותו קיבל מהנאשם בכך שיצר איתם קשר וניסה לשווק להם מוצרים של חברת שח"ל. המאשימה החליטה על סיום התיק לגבי בהליך של הסדר מותנה במסגרתו שילם קנס מנהלי בסך 29,200 ₪.

מדובר בפרק זמן ממושך בו פעל קרסו בכ- 1,200 מקרים, תוך תשלום עבור המידע שקיבל וכן שימוש בו, זאת לעומת המקרים הבודדים, משך כחודש ימים, במקרה הנדון בפני. יחד עם זאת, מדובר במידע כללי ביותר אשר אינו קרוב למידע הרגיש שהועבר במקרה שבפני, וכן השימוש שנעשה על ידי קרסו הוא לשם שיווק מוצרים ולא על מנת להניא מביצוע פעולה רפואית.

(ד) המאשימה החליטה לסגור את תיקי החקירה כנגד חמישה מעורבים בעילה של נסיבות העניין אינן מצדיקות העמדה לדין. מדובר בנושאי משרה בחברות שי ומסד, אשר התיק בעניינם הסתיים בקנסות מנהליים לאור קשיים ראייתיים (ראו גזר הדין בעניין אבו נאג'י). המאשימה הבהירה כי התיקים כנגד נושאי המשרה נגזרו לאחר שנמצא כי אין הצדקה להטיל עליהם אחריות אישית, מעבר לאחריות שהוטלה על התאגיד במסגרת הקנס המנהלי. למעשה, המאשימה לא פירטה דבר ביחס למידת מעורבות אותם נושאי משרה, אולם סוג עילת הגניזה מלמד על דיות הראיות כנגדם. ניתן ללמוד על חלקו של אחד ממעורבים אלה, לירון בזק מנכ"ל חברת מסד (להלן: "בזק"), על יסוד כתב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59680-03-18 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

האישום בעניין אבו נאג'י וכן כתב אישום שהוגש כנגד ר.ב, בהם פירטה המאשימה את חלקו של בזק. בהתאם לכתבי אישום אלה, מדובר בהסכם בין הנאשמים אשר הציגו עצמם כבעלי חברת השמת כח אדם, לבין בזק, לפיו יקבלו ממנו תמורה כספית עבור העברת פרטים אישיים של מטופלים בבתי חולים שיתממשו לכדי לקוחות בחברת מסד. ר.ב העתיק פרטים אישיים ומידע רפואי רגיש של מטופלים בבתי חולים, העשויים להידרש לשירותי סיעוד. בשנת 2012 העתיק ר.ב את הפרטים של לפחות 340 מטופלים והעבירם לחברת מסד, תוך שבזק ועובדיו בחברת מסד מודעים לאי ידיעת המטופלים ולא הסכמתם. בין הנתונים שהועברו נכללו הנתונים הבאים: 57 דו"חות מהלך האשפוז שכללו את פרטי המטופל, מספר תעודת זהות, פרטי התקשרות, סיבת האשפוז, פרטי מהלכו לרבות אבחנות רופא, תלונות החולה, הטיפול שניתן, מצב רפואי ועוד. ב- 283 מקרים מדובר היה בפרטים אישיים כגון שם, גיל, פרטי התקשרות, ובנוסף פרטים רפואיים כגון המחלקה בה אושפז המטופל, תאריך תחילת האשפוז ובחלק קטן ממקרים אלה אף סיבת האשפוז. במסגרת ההסכם האמור, בשנת 2013 העביר נאשם 1 בעניין אבו נאג'י לחברת מסד לפחות 400 רשימות ומדבקות הכוללות פרטים אישיים של מטופלים, לעיתים אף מספר תעודת זהות, וכן פרטים רפואיים כגון מקום האשפוז והמחלקה, סיבת הקבלה למיון, ועוד. גם במקרה זה המידע הועבר לחברת מסד על דעתו של בזק ללא ידיעת המטופלים וללא הסכמתם. חברת מסד השתמשה במידע שקיבלה ויצרה קשר עם המטופלים תוך ניסיון לשכנעם לקבל שירותי סיעוד דרכה, וכן תגמלה כספית את מוסרי המידע.

מדובר בקבלת פרטים אישיים, לגבי מאות מטופלים במשך כשנתיים, לגבי עשרות מהם אף פרטים רפואיים אישיים ביותר ואינטימיים הכוללים אבחנות רפואיות, וזאת תוך מתן תמורה כספית לקבלת המידע, ושימוש בו שם קידום אינטרס כלכלי. כל זאת, בידיעת בזק כי המטופלים לא ידעו על כך ולא הסכימו לכך. כמות המקרים היא משמעותית ביותר ביחס למקרים הבודדים במקרה הנדון בפני. יחד עם זאת, אין מדובר בכוונה להניא מביצוע פעולה רפואית אלא בניסיון שכנוע לקבלת שירותי סיעוד. בנוסף, בזק סבר שמוסרי המידע עובדים בחברת כח אדם ולא עובדי מרפאה או בית חולים בהם נמסרים אותם פרטים.

(ה) **תיק פרקליטות 47/18** (להלן: "**תיק 47/18**"). בתיק זה הוגש כתב אישום כנגד מעורב אחד בלבד, הנרי בן שבת (להלן: "**בן שבת**") בגין העתקת מידע אישי של לקוחות חברה בה עבד וכן החזקה של קבצים ובהם פרטים של מטופלי קופת חולים מאוחדת. בן שבת סחר במידע זה ומכר אותו למספר מעורבים.

(ו) **שרון אלמקייס** (להלן: "**אלמקייס**") רכש מבן שבת חלק ממאגר מידע מסוים, אשר כלל פרטים אישיים כגון שם, מספר תעודת זהות, פרטי יצירת קשר, סניף קופת החולים ועוד, וכן קיבל מאגר נוסף ללא תמורה ובו פרטי 3,728 אנשים אשר כלל, בנוסף לפרטים שלעיל, גם פרטים כגון עיסוק ומספר חשבון בנק או פרטי פוליסת ביטוח. בהמשך, מכר אלמקייס קובץ אחד ובאחרים לא עשה שימוש. בשל העובדה שאינו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

מתגורר בישראל מזה מספר שנים, הקושי בניהול התיק בנסיבות שכאלה וכן נכונותו לפצות את החברות שאת המידע שלהן קיבל מבן שבת, החליטה המאשימה לסיים את התיק בעניינו בהליך של הסדר מותנה הכולל קנס ופיצוי בסכום כולל של 50,000 ₪. מהנתונים שהוצגו לא ברור מהו היקף המידע אותו מכר אלמקייס, אולם אין מדובר במידע רפואי אישי או מידע אשר קיימת בו אותה רגישות ופגיעה עמוקה בפרטיות כפי שמדובר במקרה הנדון בפני. לצד זאת יש לתת משקל לכך שאלמקייס החזיק במידע לשם מסחר, בהיקף של אלפי אנשים, חלקם בדרך של רכישה וחלקם בדרך של קבלה, וכן מכירת קובץ מסוים שהיקפו אינו ידוע.

(ז) לגבי חמישה מעורבים נוספים, החליטה המאשימה לגנוז את התיק בעילה של נסיבות העניין אינן מצדיקות העמדה לדין. עיון בעובדות כתב האישום כנגד בן שבת וכן בפירוט שצירפה המאשימה לגבי סיבת גניזת התיקים, מעלים כי מדובר ברכישת מידע מבן שבת ללא עשית שימוש בו, פרט למעורב בשם ע.א. אשר השתמש במידע שרכש לצורך עסקאות מזדמנות בלבד ולא באופן שיטתי. לאור אופי המידע אשר לא כלל פרטים רפואיים אישיים המצויים בליבת צנעת הפרט, כפי המקרה הנדון בפני, וכן המפורט לגבי כל אחד מהמעורבים, לא ניתן ללמוד מאותם מקרים על פגיעה בפרטיות הדומה לזו במקרה הנדון בפני.

(ח) ב"כ הנאשמת 3 היפנה לתיק אותו כינה "מזורפון", אשר לטענתו עסק במנהלת מכון שמיעה שהשתמשה בנתוני מטופלים לצורך מחקר אקדמי, ובו ננקט הליך מנהלי. אין מדובר בחלק מתיקי החקירה שהועברו להגנה על ידי המאשימה, לא ברור מקור המידע ולא הוצגה כל ראיה לגבי פרטי המקרה. כפי שהשיבה חושן לשאלות ב"כ הנאשמת 3:

"אני לא מכירה את העובדות ולא יודעת איזה שימוש עשתה, לא יודעת אם באיזה אופן יצא מידע אודות מטופלים באופן שמישהו רואה מלבד אותה אישה שהייתה בעלת גישה, על פניו נשמע שעשתה שימוש למטרה אחרת אבל יכול להיות שלא נעשתה פגיעה בפרטיות למעשה כיוון שהשמות שלהם או כל מידע מזהה אודותם לא יצא או לא בא לידי ביטוי במחקר אלא רק הנתונים כתוצאה."
(עמ' 119 ש' 26-22 לפרוט').

36. ב"כ הנאשמת 3 התמקד בסיכומיו במקרים אלה המייצגים פגיעה בפרטיות בשל שימוש בפרטים רפואיים אישיים, ברמות שונות של צנעת הפרט. לאור המידע שהוצג בפני, הכמות המצומצמת של תיקי חקירה רלוונטיים הופכת את כמות המעורבים בתיק 53/18 לגביהם לא הוגש כתב אישום למשמעותית בסוגית אכיפת העבירה. אני מוצא כי בהתחשב בכך וכן בנתונים שפורטו לעיל לגבי הנסיבות בתיק 53/18, עלה בידי ההגנה לעמוד בנטל הראשוני לעניין אכיפה בררנית, באופן המעביר את הנטל אל כתפי המאשימה. לא מצאתי בטיעוני ב"כ המאשימה הסברים המניחים את הדעת לגבי התנהלות המאשימה בתיק 53/18, לעומת המקרה הנדון בפני:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59680-03-18 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

ראשית, טיעון ב"כ המאשימה כי הוגשו כתבי אישום במסגרת אותה פרשה כנגד המעורבים העיקריים או כנגד החברות, אינו מוריד מחומרת מעשי המעורבים כנגדם הוחלט לסגור את תיק החקירה ואין בו לשמש הסבר לכך.

שנית, קשה לקבל את טיעון ב"כ המאשימה לפיו מידת הפגיעה במתלוננות במקרה הנדון בפני, אשר אינה חלק מיסודות העבירה, מהווה את אחד השיקולים בעת בחינת העניין הציבורי בהגשת כתב אישום. ניתן היה לבחון בכובד ראש טיעון זה בהקשר לטענת אכיפה בררנית, ככל שהיתה מוצגת עמדתם של חלק מנפגעי העבירה בתיק 53/18. כמפורט לעיל, לכל הפחות בעשרות מקרים באותו תיק נעשה שימוש בפרטים רגישים ביותר אשר הועברו וכללו את סיבת האשפוז, אבחנות רפואיות, תלונות החולה, טיפול שניתן ועוד. חושן הסבירה בבית המשפט מדוע לא נגבו הודעות מהמתלוננים בתיק 53/18:

"חשפנו בו העברת פרטים אודות 2,000 קשישים. המידע שאספנו הלך שנתיים אחורה ובהתייעצות שעשינו עלתה שאלה האם לזמן קשיש שנתיים אחרי הניתוח ולהתמודד עם כל הקשיים שנלווים לזה כולל נסיעות, בריאות, אולי הוא נפטר. המון דברים שעלו, והחלטנו שלא לבצע את זה." (עמ' 124 ש'32 – עמ' 125 ש'2 לפרוט').

מידת הרגישות של הפרטים הרפואיים אשר הועברו בתיק 53/18, היא בעלת פוטנציאל פגיעה משמעותי ביותר בפרטיות הנפגעים. ניתן להעלות על הדעת דוגמאות רבות לפירוט תלונות חולה וסוגי טיפול שקיבל, המצויים בליבת הפרטיות וצנעת הפרט. כמו כן, לא ניתן לשלול מידת פגיעה משמעותית בפועל, גם כאשר מדובר בסוג תלונה רפואית וטיפול שאינם לכאורה כה אינטימיים. העובדה שהמאשימה לא טרחה לנסות ולברר עם אותם נפגעי עבירה (ולכל הפחות עם חלק מהם) את עמדתם ואת נכונותם למסירת עדות, אינה סבירה ככל שאכן בחרה לתת משקל לעמדה זו בעת קבלת החלטה לגבי הגשת כתב אישום. ההסבר כי יתכן שחולה נפטר, אינה רלוונטית ללא בדיקה ובוודאי שלא ביחס לכ- 2,000 חולים, וכך אף סוגית נסיעה אותה ניתן לפתור בנקל בדרך של גביית הודעה במקום הימצאו של המתלונן.

שלישית, ב"כ המאשימה לא הוסיפה כל פרטים לגבי סגירת התיקים כנגד ארבעה מעורבים נוספים, למעט הטיעון כי הוחלט לעשות כן בשל סיום ההליך בדרך של קנסות מנהליים כנגד החברות בהן היו נושאי משרה.

רביעית, ניתן לקבל את טיעון ב"כ המאשימה, כי בענינה של שבתאי מדובר במידע פחות רגיש מזה שהועבר במקרה הנדון, גם אם טיעון זה מתעלם מהיקף המידע שנמסר וממשך פעולה זו. יחד עם זאת, איני מקבל את הטיעון כי מקבלי המידע משבתאי היו זכאים לקבלו ומכאן שמדובר בהוצאת מידע טרם זמנו על מנת לרכוש יתרון תחרותי בלבד. בהתאם לעובדות כתב האישום בעניין אבו נאג'י, שבתאי נדרשה לקבל את הסכמת המטופלים מבעוד מועד, ובכפוף להסכמתם (שלא ניתנה) להעביר את פרטי הזכאים לשירותי סיעוד. כמו כן, היה עליה להעביר פרטים של מטופלים אשר הסכימו לכך, לחברת הסיעוד שנמצאה באותו יום בבית החולים, בהתאם להסכם, ולא דווקא לחברות שרכשו לבסוף את המידע. **חמישית**, בעניין קרסו טענה ב"כ המאשימה כי הוא סבר שהנאשם אשר סיפק לו את המידע הוא בעל חברת סיעוד ועצם את עיניו ביחס לאי הידיעה וההסכמה של המטופלים לגבי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18-03-59680 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

העברת המידע. קשה לקבל טיעון זה כטיעון מקל, כאשר אין בו כדי לכרסם ביסוד הנפשי הנדרש בעבירה לפי סעיף 9)2 לחוק הגנת הפרטיות. אכן, מדובר במידע שכלל פרטים טכניים בעיקרם ולא בפרטים רגישים כמו במקרה הנדון, אולם בעניין קרסו מתקיים פן מחמיר של שימוש במידע רב ביותר, לאורך תקופה ארוכה של כשנה וחצי, בידיעה שהועבר ללא הסכמת מטופלים, תוך תשלום עבור קבלתו. הסבר ב"כ המאשימה אינו מניח את הדעת בעניין זה.

שישית, ב"כ המאשימה ציינה כי סוגית האכיפה הבררנית נבחנה על ידי המותב בעניין אבו נאג'י. בחינת בית המשפט באותו מקרה היתה של המקרים שפורטו לעיל למול הנאשמים בעניין אבו נאג'י ולא למול הנאשמות בתיק הנדון בפני.

לגבי תיק 47/18, בהתחשב באופי המידע וכן בכך שלא צוין היקף המידע שאלמקיים מכר, הרי שהנמקות המאשימה לסיום ההליך בהסדר מותנה מספקות, הגיוניות ומניחות את הדעת.

37. לאור המפורט לעיל, עולה קושי משמעותי בהתנהלות המאשימה בתיק 53/18. כאמור, על אף שמדובר בתיק חקירה אחד בלבד, לנוכח הכמות הקטנה של תיקי חקירה העוסקים בנושא הדומה לזה הנדון בפני וכן בהתחשב בכמות המעורבים (שבעה) שעניינם הסתיים באותו תיק ללא כתב אישום או בהליך של הסדר מותנה - מדובר במשקל לא מבוטל. בנוסף, יש לשקול אף את אופי המידע הרפואי הרגיש בו נעשה שימוש במסגרת תיק 53/18, את כמות המקרים הרבה עד מאד ביחס למקרה הנדון, התקופה הממושכת ובצע הכסף שעמד בבסיס ביצוע המעשים. למול קושי זה, יש לתת משקל לעובדה שבמקרה הנדון בפני נעשה שימוש במידע על מנת להניא מטופלת מביצוע הפלה או הפסקת הריון, ולא לשם סיוע לאחר השלמת הפעולה הרפואית. בנוסף, יש להתייחס לכך שהמאשימה נוהגת להגיש כתבי אישום בגין עבירה לפי סעיף 9)2 לחוק הגנת הפרטיות (ראו פירוט המקרים בהם הוגשו כתבי אישום), ואף במקרים של שימוש במידע רפואי (ראו לגבי חלק מהמעורבים בתיק 58/18, חלק מהמעורבים בתיק 47/18, תיק 169/18). לאחר ששקלתי את מכלול הנתונים – אין בכך כדי לאיין את הפגמים שנפלו אלא אך להקחות מעוצמתם.

כחלק מניתוח מידת הפגיעה בתחושת הצדק וההגינות, אשוב ואדגיש כי לא מצאתי כל ביסוס לטיעון ההגנה לפיו המאשימה פעלה לפי "סולם ערכים סובייקטיבי" או כי נקטה בצעדים כנגד הנאשמת 3 בשל היותה אישה חרדית. מדובר בטיעונים שחזרו על עצמם לאורך ניהול ההליך, אולם למעט עצם השמעתם - לא הוצגה כל ראיה כי ההחלטות בתיק זה התקבלו ממניעים פסולים, בזדון או כתוצאה משיקול זר. בנסיבות אלה, קבלת טענת ההגנה מן הצדק תעשה במקרים חריגים (רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' יוסף ורדי (31.10.2018)). בהתחשב במקרים בהם הוחלט שלא להגיש כתבי אישום או לסיים את ההליך בהסדר מותנה, על אף שמדובר היה במידע רפואי רגיש ביותר, בכמות משמעותית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59680-03-18 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

מאד, לאורך תקופה ארוכה ובשל מניע כספי, אני מוצא כי מדובר במקרה חריג בו מתקיימת, בנסיבות העניין, אכיפה בררנית הפוגעת בעקרונות צדק והגינות משפטית.

38. במסגרת בחינת הסעד שינתן, על בית המשפט להביא בחשבון מגוון רחב של שיקולים, בהם חומרת העבירה, נסיבות המקרה ושיקולי גמול והרתעה. על בית המשפט לאזן את האינטרס הציבורי במיצוי הדין עם עבריינים, שמירה על בטחון הציבור וזכויות נפגעי עבירה, זאת למול המשקל שיש לתת לזכויות נאשמים, טוהר ההליך הפלילי ואמון הציבור בבית המשפט (ע"פ 5975/14 **אברהים דרויש אגבריה נ' מדינת ישראל** פסקה 17 בפסק דינה של כב' השופטת ברק ארז (31.12.2015)). הסעד של ביטול הליך פלילי שמור לנסיבות חריגות ביותר וקיצוניות (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ', פ"ד נט(6) 776, 807-808 (2005)**), ובמקרים בהם אין הצדקה לנקוט בו - התפתח סעד מתון יותר של שקילת הפגיעה שנגרמה לנאשם במסגרת העונש (ע"פ 1840/16 **יהודה אדרי נ' מדינת ישראל** פסקה ח' (1.02.2017); ע"פ 7921/11 **דוד ואנונו נ' מדינת ישראל** פסקה 53 (24.08.2015); ע"פ 481/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** פסקה 35 (30.12.2014)).

מקרה זה מהווה דוגמא לפגיעה בלבה של הזכות החוקתית לפרטיות, דרך שימוש בפרטים רגישים ביותר של אדם החושף אותם לשם ביצוע הליך רפואי אינטימי, תוך הסתמכותו על כך שפרטים אלה יישארו חסויים. מידת הפגיעה במתלוננות קשורה אף לעיתוי בו הופרה פרטיותו, בעת רגישה וסוערת עבורו. האינטרס הציבורי אינו מתמקד בהגנה על המתלוננות בתיק זה בלבד, אלא עוסק אף בפגיעה אפשרית בציבור הרחב אשר אמונו כי פרטיו ישארו חסויים ייסדק באופן משמעותי. כך, תתכן הימנעות ממסירת פרטים אינטימיים עד כדי התלבטות לגבי הגעה לשם קבלת טיפול רפואי (ראו את דברי המתלוננות בפרק הדן בהוכחת פגיעה של ממש). בחינת מכלול שיקולים אלה, למול זכויות הנאשמות, מידת הפגיעה בהן ובטוהר ההליך הפלילי, מובילה לכלל מסקנה כי אין בפגיעה בתחושת הצדק במקרה זה כדי להביא לביטול ההליך כנגד הנאשמות.

לפיכך, את מידת הפגיעה ואת משמעותה אשקול במסגרת גזר הדין (ראו התייחסות לכך בע"פ 5107/18 **אנדרי קייס נ' מדינת ישראל**, פסקה 32 והאסמכתאות המפורטות שם (16.1.2019)). אפנה עוד להערת כב' השופטת ברק-ארז באותו מקרה, לכך שיתכנו מקרים בהם קיימת הבחנה בין מקרים דומים באופן שאינו מקים אכיפה בררנית, "**ועדיין עוצמתו של היחס השונה... מעוררת תחושה קשה של אי-הגינות שעשויה להקים הגנה מן הצדק, גם מחוץ למסגרת של טענת הגנה בררנית**".

סוף דבר

בהתבסס על הממצאים העובדתיים ובחינת היסודות המשפטיים, הוכחו יסודות העבירות המיוחסות לנאשמות מעבר לכל ספק סביר. טיעוני ההגנה השונים נדחו, למעט קבלת טענת אכיפה בררנית אשר תידון בשלב קביעת העונש.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59680-03-18 מדינת ישראל נ' דנינו ואח'

לפיכך, אני מוצא את הנאשמות 1 ו-3 אשמות ומרשיען בעבירות המיוחסות להן בכתב האישום.

ניתנה היום, י"א אייר תשפ"ג, 02 מאי 2023, במעמד הצדדים

איתן קורנהאוזר, שופט